

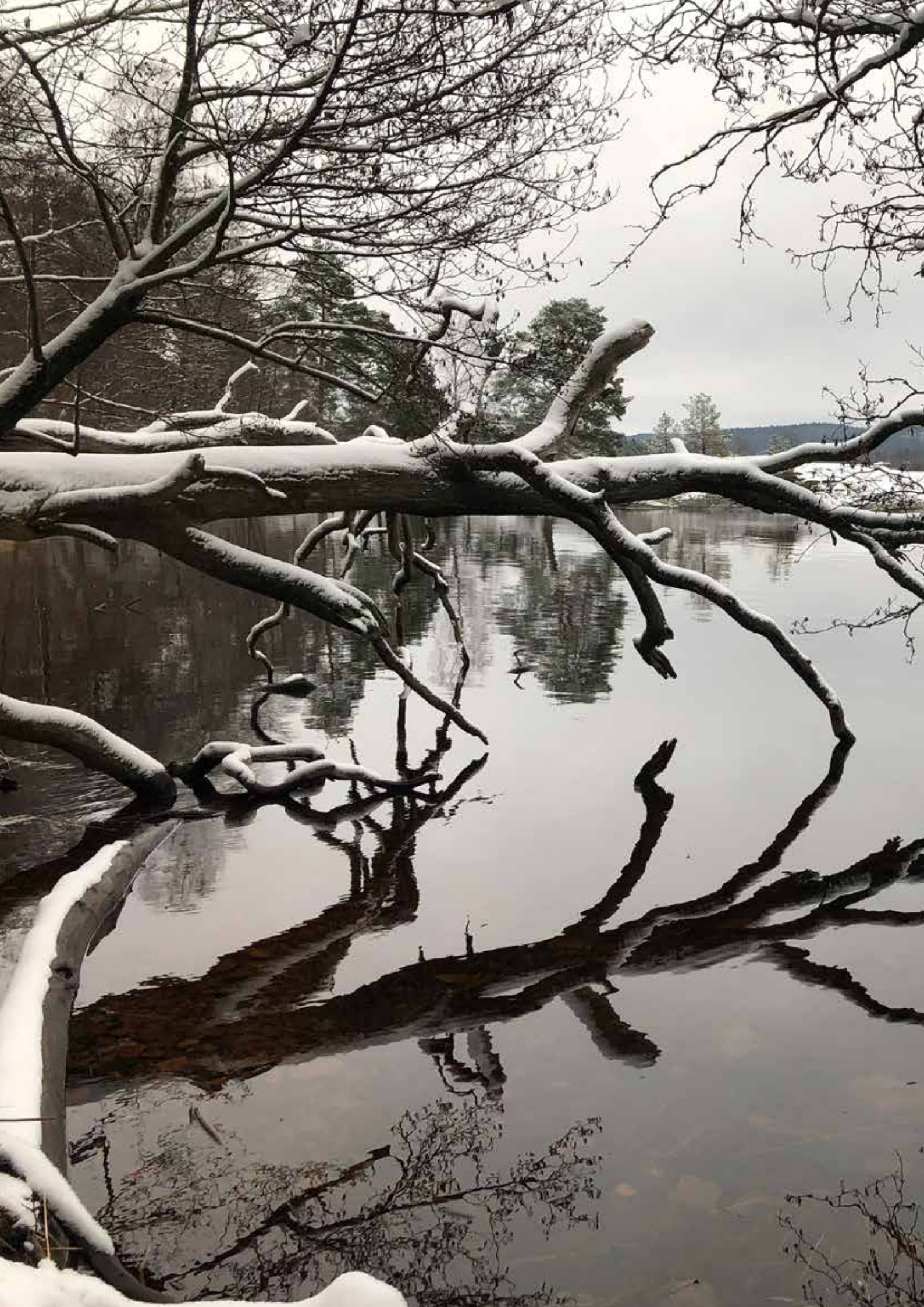

**Verksamhetsberättelse och årsredovisning
Västkuststiftelsen
2021**

Västkuststiftelsen

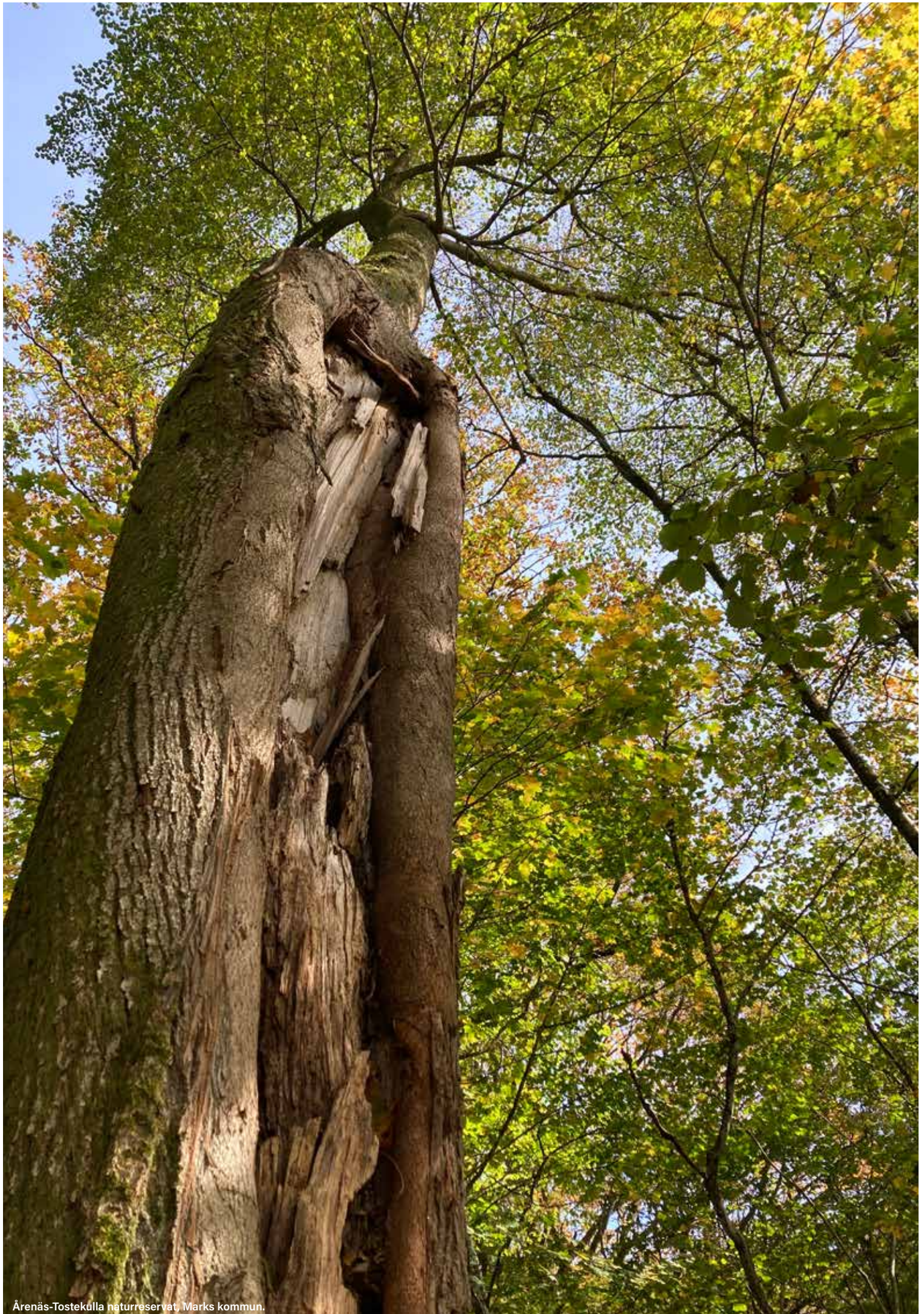

Årenäs-Tostekulla naturreservat, Marks kommun.

Huvudmän

Stiftelsen för västsvenska fritidsområden, oftast kallad Västkuststiftelsen, har tre huvudmän.

- Västra Götalandsregionen
- Göteborgsregionens kommunalförbund, GR
- Region Halland

Ungefär en tredjedel av stiftelsens verksamhet utgörs av uppdragsverksamhet från Länsstyrelserna i Halland och Västra Götaland som även de utser ledamöter i styrelsen.

Stiftelsens ändamål

Ur stiftelsens stadgar §2

”Stiftelsen har till ändamål att genom tillskapandet och förvaltandet av en fond åt nuvarande och kommande generationer bevara för friluftslivet värdefulla strand- och strövområden, öar och holmar i Västsverige ävensom för den västsvenska naturen och landskapsbildningen i övrigt värdefulla eller karaktäristiska områden.”

Årets verksamhet

Stiftelsens verksamhet kan delas in i att VÄRNA, VÅRDA och VISA naturen och det är enligt den indelningen som nedanstående redovisning görs.

GÖTEBORGS
REGIONEN

Målbild

Västkoststiftelsen arbetar alltid med stiftelsens syfte i fokus. Arbetet sker på uppdrag av huvudmännen, länsstyrelser, kommuner och Naturvårdsverket. För att sammanfoga flera målinriktningar i ett lättarbetat styrdokument etablerade stiftelsen en målbild 2018. Här följer de övergripande, under 2021 uppdaterade, formuleringarna från målbilden.

Naturvård

Västkoststiftelsen ska på ett effektivt och metodiskt sätt förvalta naturreservat och andra områden. Arbetet ska kännetecknas av hög kompetens inom naturvårdsområdet både teoretiskt och praktiskt. Västkoststiftelsen ska förhålla sig till länsstyrelsernas beslut och skötselplaner och samtidigt sträva efter en adaptiv naturvård som präglas av en vilja att ständigt utveckla nya och befintliga metoder.

Tillgänglighet

Västkoststiftelsen ska sänka tröskeln till naturen genom god information, säkerställande av offentlig kommunikation och infrastruktur. Det ska finnas plats för både lättillgängliga områden och vildmark. Infrastruktur i naturen ska i möjligaste mån vara organiskt utformad och anpassad till den specifika platsen.

Kommunikation

Västkoststiftelsen ska inspirera fler att komma ut i naturen, speciellt barn, unga och personer med utländsk bakgrund. Därför är det viktigt med en närvaro digitalt och också en nyfikenhet på nya former för kommunikation i naturområden. Västkoststiftelsen ska också medverka till att stärka besöksnäringen. Kommunikationen ska både ge idéer och lust att komma ut till naturområden samtidigt som den har en pedagogisk funktion kring vikten av biologisk mångfald. Ett bakomliggande och sekundärt kommunikativt uppdrag är att öka kunskapen om Västkoststiftelsen, ett mål som alltid är underordnat de ovan nämnda.

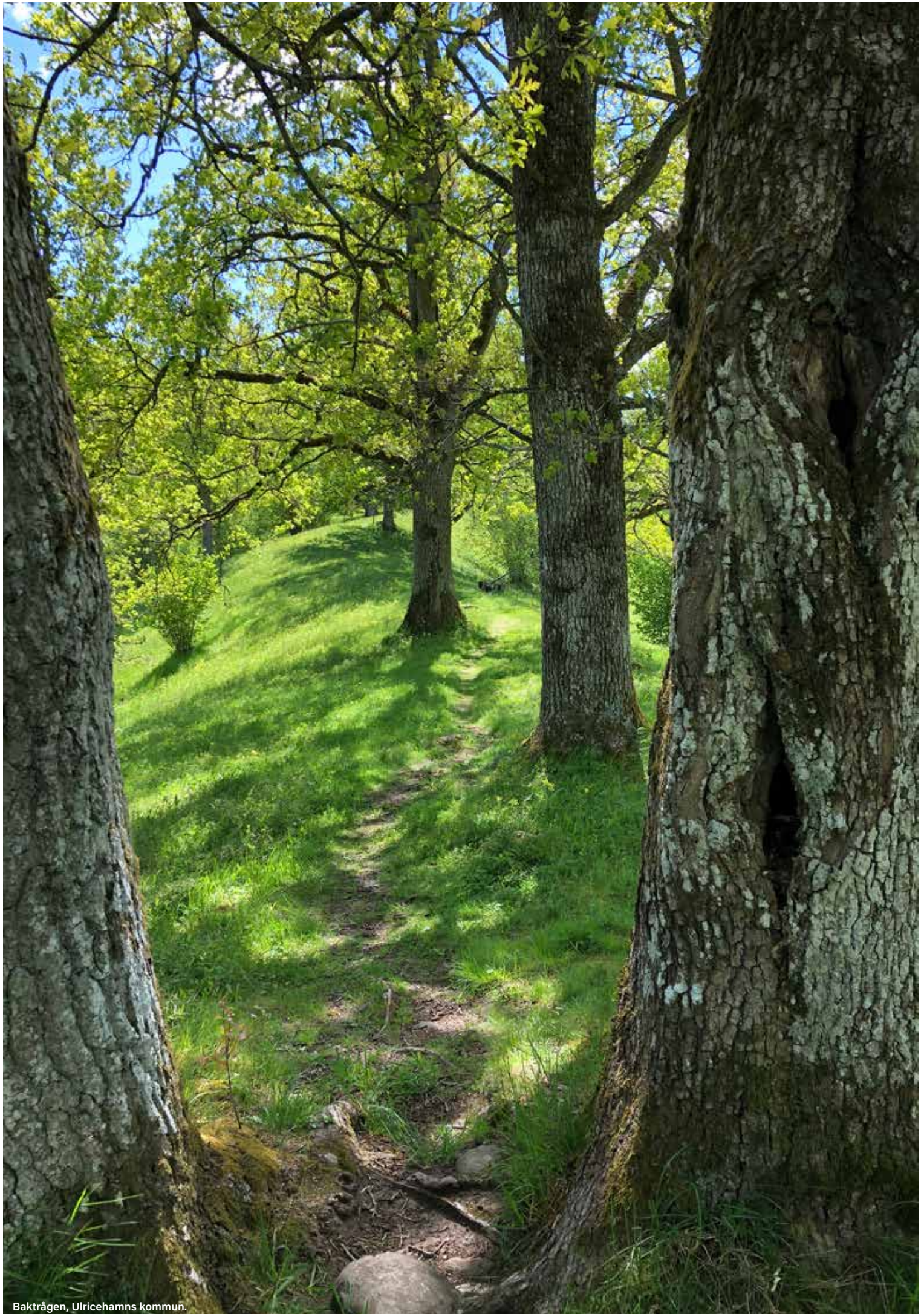
Hållbarhet

Västkoststiftelsen ska minimera negativa miljöavtryck i verksamheten och samtidigt göra det lätt för besökaren att göra det samma. Våra insatser fokuseras speciellt på det område där vi sannolikt har störst vinster att göra – naturvårds- och friluftslivsinsatser som ofta är förknippade med transporter, större materialinköp och användande av maskiner drivna av fossila bränslen.

Arbetsmiljö

Västkoststiftelsen ska fortsätta vara en arbetsplats där stolta, glada, passionerade, nöjda och inspirerade kollegor arbetar länge. Stödet från arbetsgivaren och förväntningarna på individen ska skapa förutsättningar för såväl utveckling som hälsa. Kulturen ska vara präglad av ett inkluderande och omtänksamt förhållningssätt.

Bakträgen, Ulricehamns kommun.

Huvudmännens målinriktningar

Under 2018 enades de tre huvudmännen om tre målformuleringar för Västkuststiftelsens verksamhet. Västra Götalandsregionen och Göteborgsregionens Kommunalförbund var också överens om en fjärde.

Målinriktningarna famnar stora frågor och det är givetvis svårt att bedöma hur stort Västkuststiftelsens bidrag är till en målpuppfyllelse. Därför blir nedanstående hänvisningar till relevanta delar av stiftelsens verksamhetsberättelse snarare än en resultatgenomgång.

Västkuststiftelsen ska vara en angelägenhet för hela Halland och Västra Götaland

Indikatorer är tillgänglighet och nåbarhet till naturreservaten, insatser för ökad tillgänglighet, och insatser för att attrahera ny publik och nya grupper, särskilt barn och unga samt personer med utländsk bakgrund.

Målet är starkt kopplat till stiftelsens arbete med att visa naturen, både genom digital information som inspirerar och infrastruktur i reservaten som gör naturen mer tillgänglig.

Läs mer om stiftelsens kommunikationsarbete på sidorna 46-49 och hur reservat visas på sidan 45.

Västkuststiftelsen ska medverka till att stärka besöksnäringen

Indikatorer är att följa utvecklingen av besöksnäringen kopplad till reservaten, insatser för ökat antal besökare i naturreservaten och ökat antal deltagare i guidade vandringar.

Även här är arbetet kopplat till det tillgängliggjorda friluftslivet som besöksanledning till Västsverige.

Stiftelsen samverkar med ett flertal besöksentreprenörer, kommuner och Turistrådet.

Läs mer om stiftelsens arbete för att visa reservat på sidorna 34-45, speciellt om ledutveckling på sidan 51 och om stiftelsens kommunikationsarbete på sidorna 48-49.

Västkuststiftelsen ska främja hållbara ekosystem

Indikatorer är insatser för att förståelsen för att bevarandet av biologisk mångfald är en viktig fråga för miljön och naturen.

Hela stiftelsens verksamhet syftar till att bevara den västsvenska naturen.

Läs mer om stiftelsens värnande och vårdande arbete på sidorna 14-33 och även om stiftelsens folder- och skyltproduktion på sidan 43.

Västkuststiftelsen ska bidra till hållbar landsbygdsutveckling och ökat samspel mellan stad och land

(mål för Västra Götalandsregionen och Göteborgsregionens Kommunalförbund)

Indikatorer är insatser som görs för att bidra till entreprenörskap och näringslivsutveckling.

Västkuststiftelsen arbetar med en rad mindre entreprenörer i landsbygdsområden. De är tusenkonstnärer med många inkomstkällor där Västkuststiftelsens uppdrag ofta är en bas för verksamheten. Vi ger möjlighet för entreprenörer att delta i utbildningar om exempelvis naturvårdsbränning och eftersläckning och i vissa fall andra naturvårdsrelaterade frågor.

Kroppefjällsleden, Färgelandas, Melleruds och Vänersborgs kommuner.

Inledning

Det blev ytterligare ett år med pandemi.

Ett år med högt besökstryck, nya utmaningar och återigen en stor tillväxt.

Vi kan se tillbaka på naturvårdsåtgärder i en omfattning som aldrig tidigare varit aktuell och en ännu större ökning för friluftslivsåtgärder. Stängsel har byggts för att skapa goda förutsättningar för betande djur. Slätter har utförts av gamla trotjänare och nya entreprenörer. Stora områden har restaurerats genom omfattande röjningar.

Den digitala informationen har förbättrats markant genom nya hemsidor och en uppdaterad grafisk profil.

Stigar har röjts och markerats. Spänger och broar har byggts. Informationsskyltar har satts upp. Vindskydd och eldstäder har placerats ut.

En helt ny led på 53 km, Kroppefjällsleden, har etablerats.

Även om förutsättningarna varit fantastiska är insatsbehovet av åtgärder större än resurserna. Fler ytor behöver restaureras, ädel-lövträd behöver tas om hand och fler anordningar för friluftsliv skulle göra våra områden mer tillgängliga.

När jag ser tillbaka på året slås jag ändå av hur mycket som hunnits med. Tack vare engagerade kollegor och goda samarbeten med besöksnäring, kommuner och andra kan vi konstatera att 2021 är ett gott år.

Det ser 2022 också ut att bli.

Linus Kron,
februari 2022

Grillkåta Klärevatten, Svartedalens naturreservat, Kungälv kommun.

Viktiga händelser

Prispengar som leder till ökad tillgänglighet.

Stiftelsen blev 2020 en av fyra framröstade vinnare av Naturkompaniets pris "Naturbonusen" med en pris-summa på 550 000 kronor. För en del av vinsten byggdes en tillgänglighetsanpassad parkering, toalett, spång och grillplats vid sjön Klarevatten i Svartedalen. Där finns sedan tidigare en tillgänglighetsanpassad brygga. Resterande prispengar gick till tre vindskydd med tillhörande rastplatser vid Gäddevattnet i Vättlefjälls naturreservat.

Viktiga händelser

Högt besöksstryck

Det första pandemiåret innebar en plötslig besöks-topp som sannolikt är högre än vad Väst kuststiftelsen upplevt tidigare. Även 2021 blev ett år med många besökare, men har inte upplevts på samma sätt. De klagomål kring överfulla parkeringar, felparkerade bilar och i vissa fall nedskräpning som kom 2020 har i stort uteblivit. Om det beror på att vissa parkeringar utökats, att stiftelsen haft kontakt med och kompenserat de vägsamfundigheter som drabbats hårdast eller att det handlar om en tillvänjning till ett nytt normalläge är svårt att säga.

En sak står klar, allmänhetens friluftsintrasse förblir starkt och det gäller för stiftelsen att ta vara på möjligheterna det innebär samt hitta praktiska lösningar på de eventuella problem som kan uppstå.

Mer gjort och större organisation än någonsin

I princip samtliga typer av naturvårds- och friluftslivs-åtgärder har utförts mer än tidigare år. Det som minskat är kostnaderna för renhållning vilket speglar den positiva utvecklingen under föregående rubrik.

Förklaringen till tillväxten är det fokus på natur och friluftsliv som finns i samhället. Väst kuststiftelsen har visat sig vara en aktör som klarar att ställa om till de relativt stora tillskott som kommit via huvudmännen

och länsstyrelserna under de senaste åren. Det ekonomiska resultatet är ett planerat underskott på en miljon kronor.

Det ställer krav på organisationen att mer än dubbla både kostnader och antalet anställda på inom drygt en femårsperiod. Därför har ett av fokusområdena under 2021 varit att hantera tillväxten och att låta rutiner och system hinna ikapp den utveckling som skett. Bland annat har en HR- och ekonomichef anställts. Många processer och system har setts över.

Tillväxten ser ut att fortsätta även under 2022.

Hällö, Sotenäs kommun.

Viktiga händelser

Satsning på kommunikation

I den målbild som stiftelsen tog fram hösten 2018 beskrivs kommunikation som ett utvecklingsområde. Ett systematiskt arbete som inleddes med besökarenkäter och analys av befintlig infrastruktur ledde fram till en slutsats om att stiftelsens kommunikation med besökaren behövde förnyas. I samarbete med konsulten Grand Public skapades en ny grafisk profil och en ny hemsida kunde introduceras under försommaren. Parallellt har en ny samlingssida för regionala leder, West Sweden Trails, lanserats. Tillsammans utgör de grundstommen i stiftelsens kommunikativa uppdrag att inspirera fler att komma ut i naturen. Satsningen har till dags dato inte lett till det ökade antal digitala besök som förväntades. Här finns fortsatt potential för utveckling.

Till detta kommer ett påbörjat arbete kring skyltning med mera ute i naturen. Flera genomförda förstudier kommer att leda till konkreta åtgärder 2022.

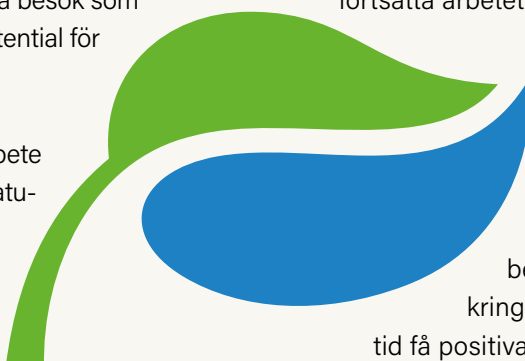
Strandstädning året om

Efter flera års försök att påverka förutsättningarna kring Naturvårdsverkets strandstädning kunde stiftelsen från och med 2021 samordna arbetet året runt, jämfört med perioden april till oktober som det tidigare bidragets regler tillät. Det är en stor vinst att kunna städa året runt då mycket av det skräp som flyter iland kommer under vintermånaderna.

Dessutom beviljades de deltagande kommunerna, som samordnas av Väst kuststiftelsen, ett högre bidrag än tidigare. Tyvärr har det varit svårt att genomföra städning i kommunal regi under pandemin bland annat på grund av att färre kunde åka ihop i samma båt. Det innebär att bidraget inte kunnat nyttjas i sin helhet under 2021 och delar kommer att återbetalas till Naturvårdsverket.

Utökad ledutveckling och en helt ny led

I slutet av 2020 fattade Regionala Utvecklingsnämnden beslutet att utöka det ledutvecklingsuppdrag som Väst kuststiftelsen haft sedan 2019. Det innebar mer än fördubblad ambition jämfört med tidigare. Pilgrims- och ytterligare några andra vandrings- och cykelleder tillkommer till grunduppdraget med Bohusleden och Kuststigen. Redan ett år in i det treåriga projektet ser vi att arbetet med flera delmål går bättre än förväntat och antalet förfrågningar om att inneha huvudmannskapet för fler leder kommer från flera kommuner. Därför behöver stiftelsen redan efter ett år signalera att det kan komma att krävas ytterligare resurser i det fortsatta arbetet.

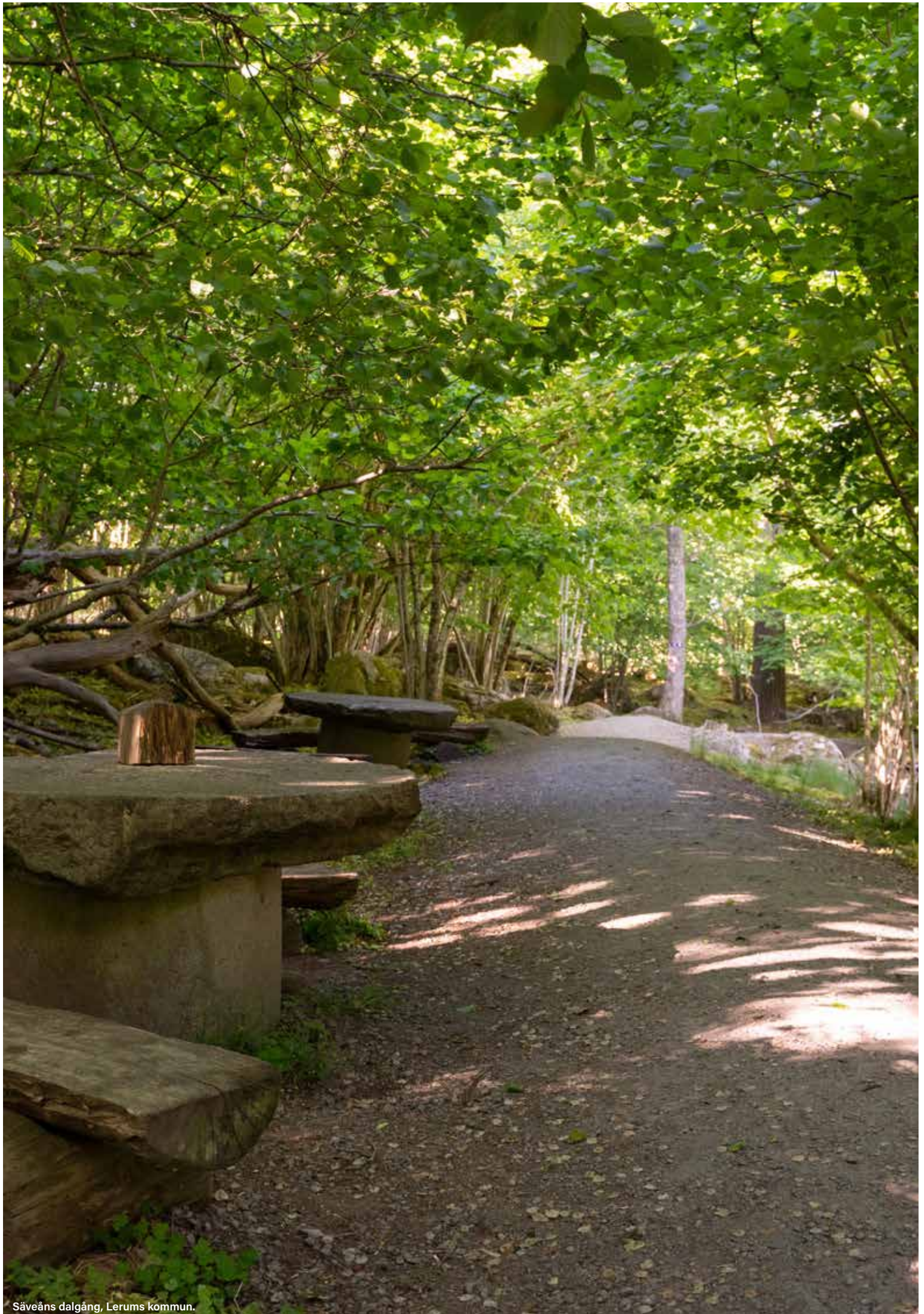
En helt ny led, Kroppefjällsleden, sammanbinder ett tiotal reservat med 53 km ny sträckning. Leden är ett utmärkt exempel på hur besöksentreprenörer, kommuner och besöksorganisationer kan samarbeta kring ett gemensamt projekt och på kort tid få positiva lokala effekter.

Uppdaterad målbild

Under hösten 2021 genomfördes två större workshops med hela organisationen för att utvärdera stiftelsens tre år gamla målbild. Målbilden har varit ett bra verktyg för att hitta riktning i en verksamhet med flera olika verksamheter och målformuleringar från både huvudmän och länsstyrelser. Slutresultatet innebär en uppdatering där samma fokusområden kvarstår med vässade formuleringar och en högre ambitionsnivå.

Under 2022 kommer huvudmännen gemensamt att utvärdera de målinriktningar (se sidan 7) som fastställdes under 2018 och undersöka om det finns behov för utveckling.

Säveåns dalgång, Lerums kommun.

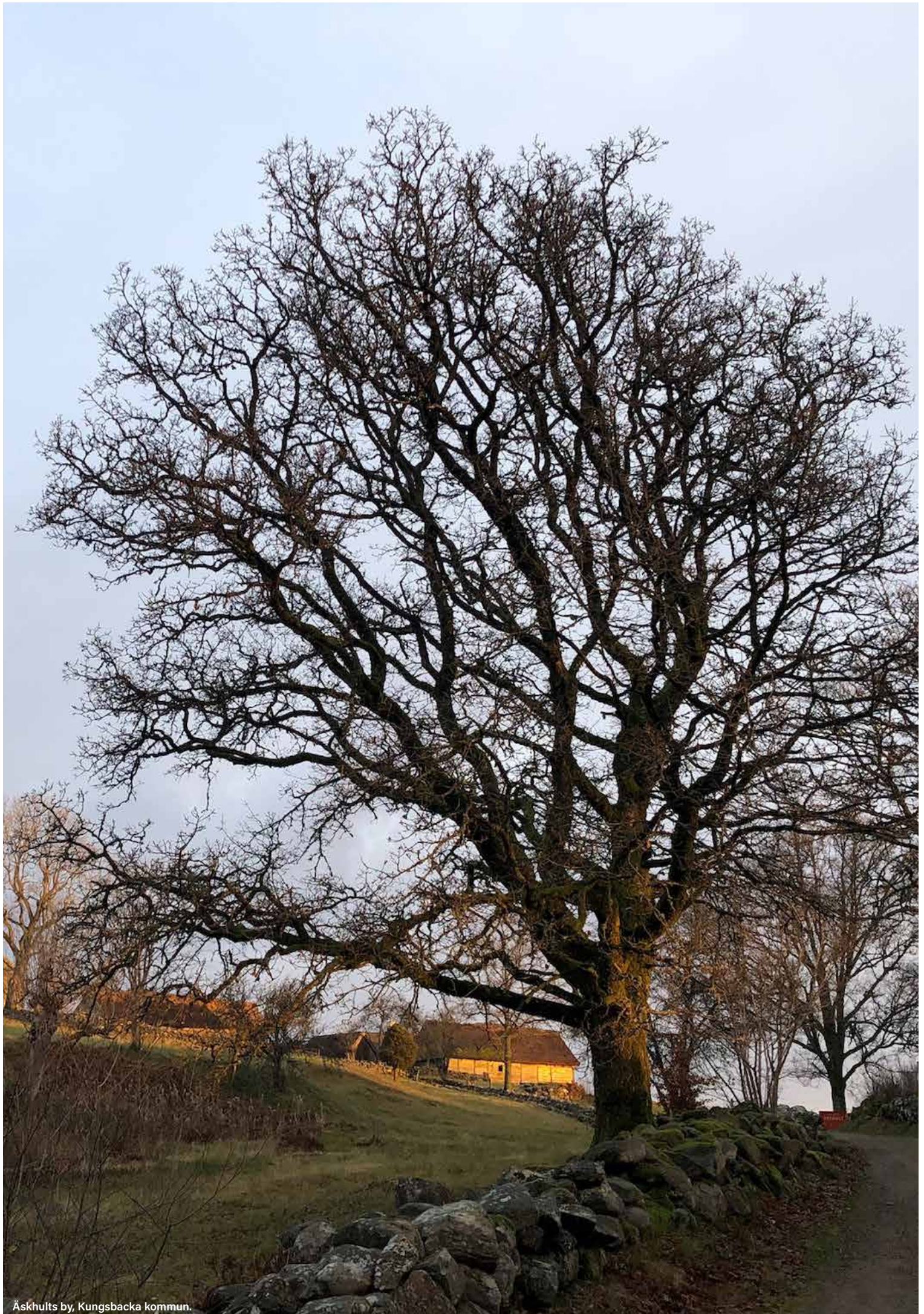

Värna

Västkuststiftelsen värnar värdefull natur genom att köpa in mark och arbeta för att skydda värdefull natur som naturreservat.

Idag äger Västkuststiftelsen omkring 4000 hektar mark, med ett anskaffningsvärde på drygt 31 miljoner kronor och under årens lopp har vi bidragit med ytterligare 15 miljoner kronor till intrångsersättningar eller bidrag vid köp, vilket möjliggjort att många av naturreservaten kunnat bildas.

Åskhults by, Kungsbacka kommun.

Reservatsbildning, markinköp, gränsmarkering

Under året har ett, för stiftelsen, stort antal fastighetsförvärv varit aktuella.

Reservatsbildning

Västkuststiftelsen förvaltar i dagsläget knappt 290 skyddade naturområden. Den stora merparten, ca 280 reservat, ligger i Västra Götaland och resterande ligger i Halland.

Länsstyrelsen i Västra Götaland har beslutat om följande förändringar i stiftelsens förvaltarroll.

Under 2021 har Länsstyrelsen beslutat om reservatsbildning i följande områden:

- ◆ Sunds branter Dals Ed
- ◆ Söderängarna Halmstad
- ◆ Sollumsåns dalgång Lilla Edet
- ◆ Kroppefjälls norra våtmarker Färgelanda

Säveåns dalgång

Efter en tids förhandling kunde stiftelsen tidigt under 2021 förvärva ett större markområde, bestående av 13 fastigheter, inom reservatet Säveåns Dalgång från Vattenfall för strax under 20 000 kronor. Förvärvet innebär att stiftelsen har full rådighet över nästan hela reservatet vilket underlättar skötseln.

Brattön

I tillägg till detta har styrelsen fattat beslut om inköp av ytterligare en del av Brattön. Köpet är fullföljt, men i skrivande stund har inte Lantmäteriet avslutat sin handläggning av ärendet vilket innebär att stiftelsen formellt sett inte är ägare ännu. Tillsammans med det förvärv som gjordes 2019 innebär det nu att stiftelsen är ägare till större delen av reservatet Brattön. Köpeskillingen var 700 000 kronor.

Äskhult

Under lång tid har det funnits intresse att utöka markinnehavet kring Äskhults by. Under 2021 uppkom en möjlighet att förvärva en fastighet, Lilla Äskhult. Den skulle innebära ökade möjligheter att förverkliga den kulturhistoriska miljön i något större skala samtidigt

som friluftsintrasserade kan röra sig fritt i ett större område. Inte minst kan byggnaderna på fastigheten på sikt skapa en bättre arbetsmiljö i byn. Förvärvet, som till största delen kan förverkligas tack vare en intrångsersättning från Riksantikvarieämbetet, är beroende av Lantmäteriets handläggning av en fastighetsreglering som ska slutföras innan köpet kan genomföras och ingen köpehandling är upprättad i nuläget.

Risveden

Västkuststiftelsen kontaktades också av en privatperson som donerade 1 100 000 kronor. Förutsättningen för gåvan var att en fastighet i anslutning till reservatet Ekliden i Ale kommun förvärvades. Efter förhandling med nuvarande fastighetsägare har ett köpekontrakt upprättats och signerats. Även i det här fallet är köpet ännu inte slutfört eftersom Lantmäteriets handläggning av frågan inte är klar.

Gränsmarkering

Behovet av gränsmarkering har minskat beroende på de digitala navigationsverktyg som används idag. Ibland fyller ändå den fysiska markeringen, stolpen med en naturreservatssymbol, en viktig roll, både för besökaren som passerar in i ett skyddat naturområde och för att markera var gränsen går för skogs- och markarbeten direkt utanför reservatet.

Gränsmarkering har genomförts här under 2021.

- ◆ Bråtaskogen
- ◆ Ekliden
- ◆ Kalven på Kornö
- ◆ Kärna bokskog
- ◆ Ryr
- ◆ Snappan
- ◆ Svankila

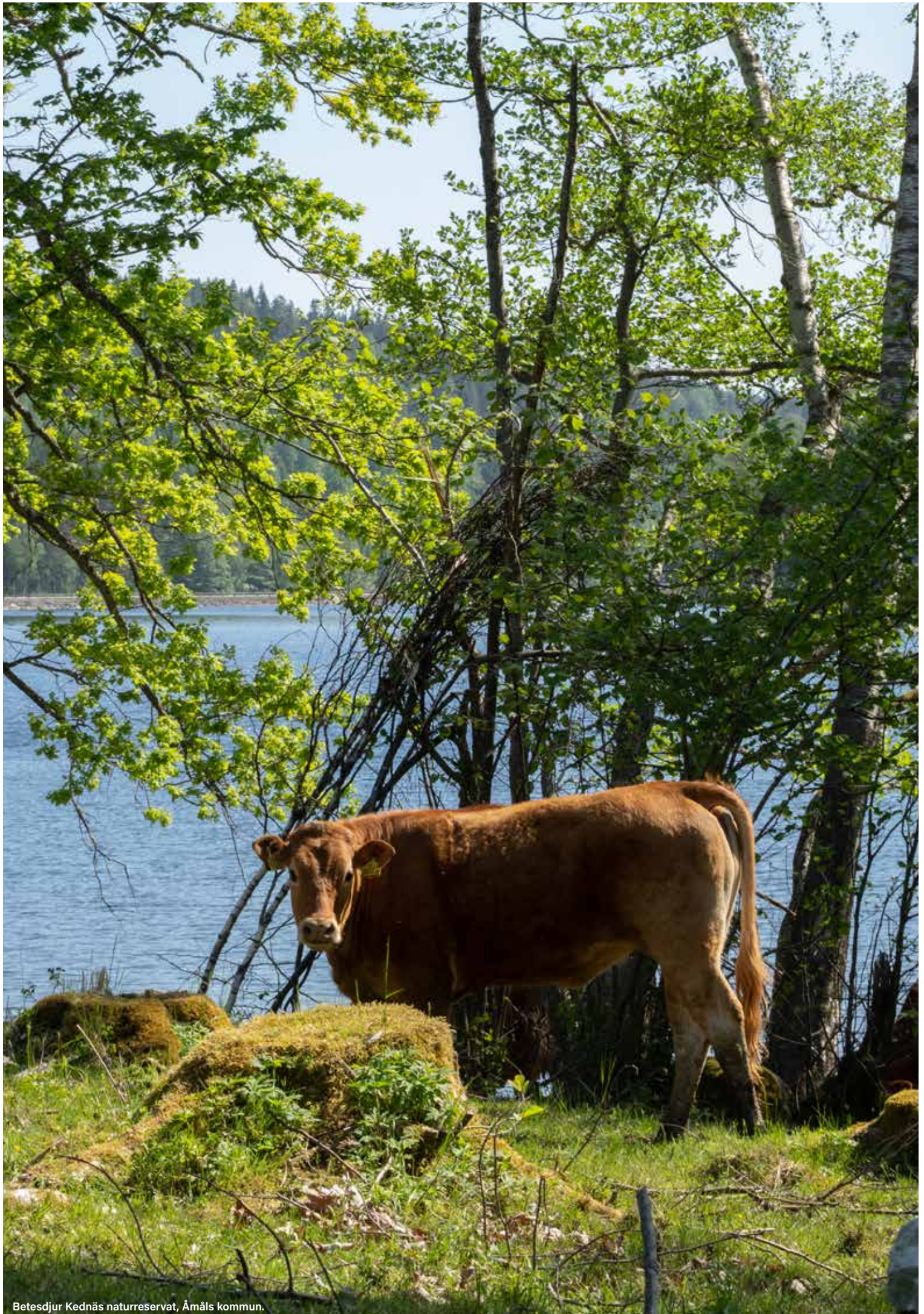
Vårda

Ur stiftelsens målbild

"Västkuststiftelsen ska på ett effektivt och metodiskt sätt förvalta naturreservat och andra områden. Arbetet ska kännetecknas av hög kompetens inom naturvårdsområdet både teoretiskt och praktiskt.

Västkuststiftelsen ska förhålla sig till länsstyrelsernas beslut och skötselplaner och samtidigt sträva efter en adaptiv naturvård som präglas av en vilja att ständigt utveckla nya och befintliga metoder."

Betesdjur Kednäs naturreservat, Åmåls kommun.

Betesdrift

Stiftelsens största åtagande vad gäller naturvårdsinsatser är åtgärder för att främja bete.

De viktigaste insatserna för detta är ersättning av djurhållare för betande djur och se till att stängsel är i sådant skick att betet kan genomföras och att de i vissa fall är skyddade från rovdjursattacker. Det är den enskilt största insatsen inom naturvården ekonomiskt sett.

Stiftelsen är inte djurägare på annan plats än museijordbruket Äskhult utan har avtal med många enskilda djurhållare. Sammanlagt betar djur, framför allt kor och får, i ett åttiotal reservat. Till en del finansieras betesdriften av miljöstöd från Jordbruksverket.

I år har det varit möjligt att utöka betet på några platser tack vare nya djurhållare och nya avtal med markägare och kringboende.

Här har det betat djur under 2021

- ◆ Backa
- ◆ Bakträgen
- ◆ Baldersnäs
- ◆ Baståsen
- ◆ Breviks Kile
- ◆ Bräcke Ängar
- ◆ Buterud
- ◆ Dätterstorp
- ◆ Ekedal
- ◆ Forsbo
- ◆ Frugården
- ◆ Fräsegården
- ◆ Färgensjöarna
- ◆ Galterö
- ◆ Grimsholmen
- ◆ Gröderhamn
- ◆ Gullbringa
- ◆ Gårdshult
- ◆ Gåsö
- ◆ Göta och Nordre älvs dalgångar
- ◆ Hallbyn
- ◆ Hjärteröarkipelagen
- ◆ Hullsjön
- ◆ Håлта
- ◆ Häggsjöryr
- ◆ Hällsö
- ◆ Hössna prästgård
- ◆ Jonsereds strömmar
- ◆ Kalvön
- ◆ Kednäs
- ◆ Korpeboberg
- ◆ Marieberg
- ◆ Mårtagården
- ◆ Mängsholm
- ◆ Mölarps Ö
- ◆ Nordre älvs estuarium
- ◆ Näverkärr
- ◆ Ollestad
- ◆ Otterön
- ◆ Porsholmen
- ◆ Ramsvikslandet
- ◆ Rished
- ◆ Ryr
- ◆ Ryxö
- ◆ Råssö
- ◆ Rölle
- ◆ Röro
- ◆ Sandsjöbacka
- ◆ Sjöryd
- ◆ Skårtebo
- ◆ Skärbo
- ◆ Smälteryd
- ◆ Strömsvattnet
- ◆ Sumpafallen
- ◆ Svankila
- ◆ Säby Kile
- ◆ Säveån
- ◆ Säveån-Hedefors
- ◆ Tanumskustens naturvårdsområde
- ◆ Tingvall
- ◆ Tjurpannan
- ◆ Tofta
- ◆ Toftenäs
- ◆ Trossö-Kalvö-Lindö
- ◆ Tränningen
- ◆ Tunhems ekhagar
- ◆ Tånga hed
- ◆ Ulön-Dannemark
- ◆ Vallda Sandö
- ◆ Valön, Orust
- ◆ Valön, Tanum
- ◆ Vargö
- ◆ Veddöarkipelagen
- ◆ Vinga
- ◆ Vrångö
- ◆ Vägeröd
- ◆ Vättlefjäll
- ◆ Årås
- ◆ Örsbråten

Stängsling och naturvårdsbränning

Under året har nästan 20 km nytt stängsel satts upp eller renoverats. Det är en ökning med över 30% jämfört med 2020 och en fördubbling jämfört med 2019. De ökade resurserna ger möjlighet att genomföra mer arbeten, men fortsatt finns ett stort underhållsbehov kvar.

Åtgärderna möjliggör beten på platser där det tidigare inte varit aktuellt och bidrar till mer intensivt bete. Det har dessutom satts upp ett antal grindar för att underlätta både skötsel av djur och passage för besökare samt att vattentillförsel lösts i några områden.

Här har det utförts stängselarbeten och andra betesfrämjande åtgärder

◆ Baståsen	älvs estuarium	◆ Råssö	◆ Torpanäset
◆ Breviks Kile	◆ Hålda	◆ Sandsjöbacka	◆ Tunhems ekhagar
◆ Ekedal	◆ Häggsjöryr	◆ Skårtebo	◆ Tånga hed
◆ Färgensjöarna	◆ Marieberg	◆ Såby Kile	◆ Vallda Sandö
◆ Grimsholmen	◆ Marstrand	◆ Tanumskusten -	◆ Valön, Orust
◆ Gullbringa	◆ Nordre Älvs	Musö	◆ Vägeröd
◆ Gårdshult	estuarium	◆ Tjurpannan	◆ Vättlefjäll
◆ Göta och Nordre	◆ Ramhultafallet	◆ Tofta	◆ Älgön

Naturvårdsbränning

Att bränna ljunghedar är en skötselmetod som varit i bruk sedan urminnes tider. Bränning eliminerar äldre vedartad ljung och ger plats för nya skott som sedan kan betas. Skötseln skapar unika förutsättningar för både flora och fauna. Arter som klockgentiana och många insekter trivs i de brända och betade miljöerna. I några fall bränns även andra ytor för att på samma sätt gynna vissa arter och djur.

Under året har ca 77 hektar bränts i naturvårdssyfte. Under de senaste åren har stiftelsen upparbetat en kompetens och skaffat utrustning som gör att vi i allt högre grad kan genomföra åtgärderna med mindre

hjälp från externa konsulter. Det är svårt att planera åtgärderna eftersom de är beroende av väderförhållanden och då är det en fördel att kunna styra när de utförs internt i organisationen.

En större satsning på att även bränna i vissa skogsområden har initierats av Länsstyrelsen, men projektmedel har inte beviljats och inget sådant arbete är därför genomfört.

Arealen ljunghedar har reducerats dramatiskt under de senaste hundra åren och idag återstår endast en bråkdel av de som en gång fanns. Att vårda det som finns kvar är därför extra viktigt.

Här har det genomförts naturvårdsbränningar under året

◆ Gårdshult	◆ Mölarps Ö	◆ Sandsjöbacka	◆ Vallda Sandö
◆ Hjärteröarkipelagen	◆ Otterön	◆ Tjurpannan	◆ Veddöarkipelagen
◆ Klåveräön	◆ Ramsviklandet	◆ Tånga hed	◆ Vrångö

Röjning

Stiftelsens röjningsarbete kan ses som det löpande underhållet av de marker som vi förvaltar. Många av de marker som tidigare hölls öppna genom betande djur måste idag röjas, manuellt eller maskinellt. En viktig aspekt är att systematisk röjning av gran och

sly gynnar ädellövträd.

Även på de ytor som betas krävs det kontinuerligt ett visst mått av röjning. Vi genomför arbetet till viss del med egna resurser, men främst med hjälp av markägare och lokala entreprenörer.

Här har det röjts under 2021

- ◆ Anneröd–Hogsäm
Röjning av gran i bokskog och blandlövskog.
- ◆ Backas barrskogar
Friställning av många ekar genom granröjning.
- ◆ Baldersnäs
Hamling av lindallér, ca 70 träd samt trädvård äldre ekar och almar.
- ◆ Baståsen
Röjning i betesmark och friställning av lövträd.
- ◆ Bergsjön
Röjning av gran färdigt, friställning av ekar och röjning vid fornlämning.
- ◆ Björnareåsen
Granröjning och frihuggning av ekar.
- ◆ Brobacka
Röjning vid ängs- och åkerkanter.
- ◆ Bräcke Ängar
Röjning och friställning av lövträd och röjning för utökning av betesmark.
- ◆ Bua Hed
Röjning av ljunghed efter avverkning och av vresros.
- ◆ Dackehögen
Slyröjning i slättermark.
- ◆ Ekedal
Röjning av betesmark.
- ◆ Forsbo
Röjning i betesmark.
- ◆ Färgensjöarna
Frihuggning av ekar, frihuggning av ädellövträd, granröjning vid murar och toppkapning av björkar.
- ◆ Grimsheden
Röjning av slättermark.
- ◆ Gåsö
Röjning av strandängar.
- ◆ Hjärteröarkipelagen
Röjning av igenväxt ängsmark samt slyuppslag på betesytor.
- ◆ Hulan
Friställning av ekar.
- ◆ Härön
Röjning av ängsområde.
- ◆ Hördalen
Frihuggning kring äldre träd samt veteranisering av omkringväxande ekar. Ett 80-tal ekar har märkts med metallbrickor för att underlätta fortsatt skötsel.
- ◆ Kalvön, Uddevalla
Röjning av hagmark och strandäng, skog, hållmarker och hållmarkstallskog.
- ◆ Kednäs
Röjning och friställning av lövträd.
- ◆ Klippan
Röjning av gran för att gynna lövträd.
- ◆ Kollungeröd vatten
Manuell röjning av al i sjön.
- ◆ Korpebobergs lövskogar
Frihuggning av skyddsvärda träd.
- ◆ Näverkärr
Röjning runt gårdsmiljön.
- ◆ Ollestad
Granröjning.
- ◆ Orsberget
Röjning av torpställen.
- ◆ Otterön
Röjning runt slätterängar, friställande av ekar samt buskröjning.
- ◆ Oxeklev
Röjning av gran.

Röjning

- ◆ Porsholmen
Röjning av slyuppslag.
- ◆ Ramsvikslandet
Röjning av utmark och kalktorräng.
- ◆ Ramsön
Röjning av ängsområde.
- ◆ Rished
Röjning av gran.
- ◆ Risveden vildmark
Inventering av 74 hektar inför gallring, luckhuggning, ringbarkning och friställning har påbörjats.
- ◆ Ryr
Röjning av slättermark samt al i branter även eldning.
- ◆ Ryxö
Röjning av ljunghed och trädklädd betesmark.
- ◆ Rörö
Slyröjning.
- ◆ Skärbo
Röjning av gran samt säkring av almar.
- ◆ Slereboåns dalgång
Slyröjning och friställning av ruiner.
- ◆ Stora Bornö
Röjning av gran, samt på ängsmark, strandäng, klippstränder och strandnära hållmarker, kalmark och ungskog, ädellövsog. Frihuggning av ädellövträd.
- ◆ Svanmila
Röjning, eldning och markstädning för att gynna hällebräcka.
- ◆ Säby Kile (Säby Ö)
Röjning av igenväxande betesmark.
- ◆ Säveån
Röjning vid väg.
- ◆ Säveån-Hedefors
Röjning för stig, friställning av ekar, röjning för utsikt.
- ◆ Tanumskusten Viken, Havstensund
Röjning av betesmark.
- ◆ Tingvall
Slyröjning.
- ◆ Trossö-Kalvö-Lindö
Röjning på ön Killingen samt slyröjning.
- ◆ Tånga hed
Röjning av hagmark.
- ◆ Ulön-Dannemark
Slyröjning.
- ◆ Vargö
Röjning av säv, vresros och vass.
- ◆ Veddöarkipelagen
Buskröjning.
- ◆ Verleskogen
Röjning vid stenmurar.
- ◆ Vrångö
Röjning av sly på ljunghed.
- ◆ Vägeröd
Röjning av hagmarker.
- ◆ Yttre Bodane
Röjning av fågelskär.
- ◆ Yxnås
Röjning vid ängskanter och av mosaikmark.
- ◆ Ålstadnäset
Slyröjning och friställning av ekar.

Naturvårdsbränning Mölarps naturreservat, Borås kommun.

Restaurering

Den största restaureringsinsatsen är, som de senaste åren, den omfattande slåttern av strandängar och vassklippning i våtmarker som genomförs med hjälp av en speciell amfibiegående klippmaskin. Som tidigare år ska speciellt Dättern, Hullsjön, Kollungeröds vatten (där även alröjning är genomförd), Strömsvattnet och Yttre Bodane nämnas. Stora arbeten är genomförda inom ramen för Trafikverkets kompensationsprojekt "Göta älvs strandängar" som redovisas på sidorna 34-35.

Arbetet med vresrosröjning på Grimsholmen som pågått de två senaste åren har fortsatt även 2021. Förutom att reducera förekomsten av vresros har projektet som syfte att gynna bland annat sandbin.

Flera åtgärder är genomförda för att återskapa våtmarker. Åtgärderna handlar om små justeringar för att förändra vattenflöde i ett område. Exempelvis har en vägtrumma i reservatet Svanvik på Orust justerats.

Eftersom dessa åtgärder ofta är tillståndspliktiga har det också planerats för kommande åtgärder 2022. Åtgärderna är viktiga och kan sammantaget ha en stor klimatpåverkan.

Den dispensansökan som krävs för att skapa en våtmark inom Tjurpannans reservat ska inom kort prövas av Mark- och miljödomstolen

På Bua Hed fortsätter den stora ljunghedsrestaurering som inleddes förra året och på Grimsholmen har åtgärderna för att motverka den invasiva arten vresros och reducera antalet bergtallar i strandregionen fortsatt. Syftet är att blotta sand och gynna bland annat sandbin. Även i Dackehögen, Baståsen, Gåsö, Kalvön, Ryxö, Ramsviklandet, Stora Bornö och Vägeröd har olika restaureringar genomförts.

Vassklippare Truxor Frugården, Dättern naturreservat, Vänersboprgs kommun.

Slätter

Slätter Klippans naturreservat, Härryda kommun.

Det är av speciell vikt att gynna traditionella slätteängar som är mycket viktiga för biologisk mångfald i Sverige.

Genom slätterarbete ser vi till att marker hålls öppna och dessutom säkras vi gynnsamma förhållanden för många ängsväxter. Vi slår både med lie och med maskiner. I enlighet med vår målbild och visionen om en hållbar verksamhet försöker vi utöka den del som vi slår med lie. Det är till och med mera rationellt och effektivt på vissa ytor.

Under 2021 genomfördes en upphandling av slätterarbeten i Ulricehamn. En ny leverantör hade det bästa budet och kunde leverera med hög kvalitet, enbart lie-slätter och till ett lägre pris. Samma leverantör kommer att utföra större delen av arbetet även under 2022.

Fagning, borttagning av fjolårsgräs, har genomförts på ett antal platser bland annat Klippan, Otterön och Trossö-Kalvö-Lindö.

Här har det genomförts slätter under 2021

- ◆ Amundholmen
- ◆ Baktrågen
- ◆ Brobacka
- ◆ Bräcke Ängar
- ◆ Dackehögen
- ◆ Frälsegården
- ◆ Furustad
- ◆ Grimsheden
- ◆ Gröderhamn
- ◆ Gullmarsberg
- ◆ Gårdshult
- ◆ Göta och Nordre Älvs dalgångar
- ◆ Horsäckrasjön
- ◆ Hulan
- ◆ Hållsungamyren
- ◆ Hössna prästgård
- ◆ Kednäs
- ◆ Klippan
- ◆ Knätte kullar
- ◆ Kröklings hage
- ◆ Kycklingkullen
- ◆ Mårtagården
- ◆ Mölarp
- ◆ Näverkärr
- ◆ Otterön
- ◆ Ramsvikslandet
- ◆ Ryr
- ◆ Rölle
- ◆ Rörö
- ◆ Skårtebo
- ◆ Skärbo
- ◆ Slereboåns dalgång
- ◆ Stora Les branter
- ◆ Sundholmen
- ◆ Tisselskog
- ◆ Trossö-Kalvö-Lindö
- ◆ Valön
- ◆ Veddö
- ◆ Yxnås
- ◆ Önnarp
- ◆ Örsbråten

Avverkning och Äskhult

Med naturvårdsfokus – gransaneringar mm

Inom vissa områden avverkas planterad skog, i princip alltid gran, för att ge bättre förutsättningar för lövträd. Som tidigare är det främst i Dalsland som sådana åtgärder genomförs, oftast i syfte att skapa goda habitat för vitryggig hackspett. I år är de största åtgärderna genomförda i Buterud och Forsbo.

Även insatser i Anneröd-Hogsäm, Bredfjället Östra och vid Färgensjöarna ska nämnas.

Äskhult – samlad rapport

Det museala jordbruket har fortsatt som tidigare år. Det sker en ständig utveckling genom att nya ytor tas i bruk och restaureras. Kombinationen av det kontinuerliga arbetet med gårdsområdet och de allt större skötselytorna runt byn gör att mer och mer resurser krävs. Dessutom har vårt fokus på trädgården också inneburit ett lyft för gårdsmiljön.

En större satsning på att få in linet i växtodlingen igen och göra linet publikt genom projektet "1 kvm lin". Det har varit resurskrävande och svårt att ta vara på allt, men bra för den publika och pedagogiska verksamheten med stort intresse från allmänheten.

Linet skördas Äskhults by, Kungsbacka kommun.

Arbetet med att uppmärksamma Äskhult i sociala medier fortsätter, inte minst genom trädgårdsmästarens Instagramkonto *trädgårdsdrängen*. Genom att delta på konferenser och workshops blir Äskhult en del av den historiska trädgårdsbranschen. Det har lett till nya möten, möjliga utbyten och samarbeten.

Det kontinuerliga arbetet med att ställa i ordning och levandegöra byn så att den nyttjas som för snart 200 år sedan fortsätter.

Under året har fler arbetat med dokumentation och struktur av tidigare och kommande arbete. Det behövs frölistor, bildbanker, dagböcker, iordningsställda utrymmen för utsäde, dokumentation ledningar för vatten, avlopp, el och larm med mera.

Som tidigare nämnts har det förts långtgående förhandlingar om att förvärva en intilliggande fastighet, Lilla Äskhult, som skapar nya möjligheter att återskapa miljön som den var runt 1825.

I utmarksområdena har följande arbeten genomförts i

- ◆ En väg har anlagts längs en äldre igenvuxen väg i syfte att underlätta djurtillsynen och höja säkerheten vid ljungränning samt tillgängliggöra utmarken för fler.
- ◆ Skogsbetesrestaurering har fortsatt på Ulvaklippona genom utglesning av trädbestånden.
- ◆ En större avverkningsinsats där omkring hälften av träden i hårdvallsängen plockades bort för att återskapa en mer trovärdig bild av det trädfattiga landskapet och ge bättre förutsättningar för en artrik hårdvallsäng har genomförts.

I trädgården har kålgården utvecklats med fler odlingsbäddar och större odlingsyta. Genom att använda material från utmarken har mer autentiska trähägnader satts upp. En viktig del är att så mycket som möjligt av det som odlas nu används i kommunens kaféverksamhet.

Strandstädning Härmanö, Orust kommun.

Strandstädning

Under 2021 har det städats flitigt från Strömstad i norr till Kungsbacka i söder. Med hjälp av Naturvårdsverket har vi de senaste fyra åren kunnat öka insatserna rejält längs kusten. Det gemensamma arbetet har resulterat i drygt 186 ton plockat skräp under säsongen 2021.

Västkuststiftelsen har fortsatt en mycket viktig roll i att underlätta strandstädningen och främja samarbete mellan kommunernas städslag, upphandlade entreprenörer och frivilliga.

Marint skräp består i huvudsak av plast i olika former och format. Det fastnar i buskage och stenblock och mycket bäddas in i de vallar av tång, som ofta förekommer på flacka stränder. Uppsamlingen av skräpet sker i huvudsak för hand. Skräpet läggs i säckar som lastas på båtar för transport till avtalade mottagningsplatser i respektive kommun. Därifrån fraktas det vidare till återvinningscentraler och i de allra flesta fall till förbränning.

Kommunernas insatser

Samarbetet mellan kommunerna fortsätter att bidra till ett ökat gemensamt engagemang. Samtliga tolv kom-

muner har idag arbetslag och de flesta har tillgång till båt. Kommunerna arbetar för att få med personer som står långt från den ordinarie arbetsmarknaden samt feriearbetande ungdomar i strandstädningen.

Frivilliga insatser

Många frivilliga har varit ute och städad då strandstädning visat sig vara en utmärkt – och populär – aktivitet som fungerat bra under pandemin. Flera frivilligorganisationer har varit ute och städad, dock med begränsat antal deltagare för att inte sitta för trångt i båtarna.

Samarbetet med organisationer, som Håll Sverige Rent och Städa Sverige som samordnar frivilliginsatser samt de ideella organisationerna Strandstädarna, vrakat.se med flera, fortsätter att vårdas och utvecklas.

Entreprenörernas insatser

Strandstädningentreprenörerna fungerar som ett stöd för den kommunala verksamheten. Uppdragen rör sig oftast om att ta de besvärligaste och svårtillgängligaste områdena, extra stort och tungt skräp samt fungera som jourpatruller då väder eller skräpsituation påkallar snabb utryckning.

Kommunens strandstädarbåt på Holmen Grå, Orust kommun. Foto: Mattias Sannerholm

Strandstädarkartan

Strandstädarkartan används av allt fler, såväl professionella som frivilliga strandstädare. För att enkelt kunna ladda ner appen har vi i anslutning till påsholkar och sopmajor placerat ut skyltar med QR-koder. Under 2021 rapporterades det knappt 2000 ärenden både i appen och på webben.

Enligt den inrapporterade statistiken från Strandstädarkartan så har arbetet med strandstädning under 2021 resulterat i drygt 12 000 säckar. Omräknat i vikt, där varje säck i snitt vägde 12 kg, gav det knappt 145 ton. Därtill tillkommer "fynd", för stora att läggas i säck, till en extra vikt av drygt 41 ton. Det ger ett totalt resultat av drygt 186 ton. Mer än 5 000 personer har varit ute och städade och i snitt städade knappt två timmar per person.

Tillsammans med Infracontrol, som tagit fram Strandstädarkartan, har vi haft flera workshops. Både professionella användare på kommuner och entreprenörer, har vid behov fått handledning i tillämpning och administration av kartan.

Ytterligare ett tiotal påsholkar har kommit på plats och i dagsläget finns det närmare sextio stycken utplacerade längs kusten och ute på öarna. Samtliga är markerade på Strandstädarkartan.

Påsholk Rörö, Öckerö kommun.

Under året har vi uppmanat kommunerna att uppdatera sin information om strandstädning och Strandstädarkartan på sina hemsidor.

Nordiska Kusträddardagen den 8 maj

Källö-Knippla Båtcharter kontaktade oss för ett samarbete. På Nordiska Kusträddardagen erbjöds 8-12 personer att kostnadsfritt följa med ut i båt och städa någon ö i Göteborgs norra Skärgård. Under övrig tid kunde intresserade för en ringa kostnad på specifika tider följa med på Strandstädning med Källö-Knippla Båtcharter. De arrangerade även strandstädning på International Coastal Cleanup Day i september.

Västerhavsveckan första veckan i augusti

Även Västerhavsveckan präglades till viss del av pandemin, men flera aktiviteter kunde ändå genomföras. Aktiviteter med Västkuststiftelsen som intresserade kunde delta i var bland annat guideade vandringar i kombination med strandstädning på Ramsvikslandet, Nordens Ark och Hällö.

Park och naturförvaltningen i Göteborg fick vår hjälp att ta fram ett strandstädarbingo.

Övriga arrangemang

Sista helgen i augusti var det Öppet varv på Orust. Där deltog vi tillsammans med Föreningen Strandstädarna. Samma helg var det Onsala Maritima Dag där vi tog tillfället i akt och informerade om strandstädning och Strandstädarkartan.

Vid flera tillfällen under året har vi varit ute och strandstädat antingen med olika grupper eller med någon frivillig organisation eller någon av kommunernas strandstädarlag.

Även i år ställdes Båtmässan in på grund av pandemin.

Kommunikation

Även under 2021 så präglades vårt arbete till viss del av pandemin. Samtliga möten fick även i år hållas digitala. Många av deltagarna uttryckte att de saknade våra fysiska möten i Stenungsund. Vi hoppas kunna återuppta dessa under 2022.

Under året har vi hållt föredrag och webinarier på flera håll. På Klara gymnasium, företaget Salinity, Stiftelsen Ekocentrum, VGR:s miljönämnd och Nordiska föreningen Vinden Drar. Vi deltog i ett webinarium arrangerat av Oslofjordens friluftsliv angående hantering av akuta föroreningar i Nordiska vatten.

I mars lanserade Stiftelsen Ekocentrum sin filmtriologi *Plast i vårt hav*. Väst kuststiftelsen strandstädning stötade med underlag och material till såväl filmerna som till utställningen som gjordes i anslutning till dessa.

Ett vykort med information om Strandstädarkartan och uppmuntran till strandstädning skickades ut till ett urval av kustnära samfällighetsföreningar i vårt verksamhetsområde.

Ny uppdaterad version av informationsfoldern för Strandstädarkartan blev klar under våren.

Med anledning av att vi ofta får frågor om hur man strandstädar så tog vi fram en "En enkel guide till strandstädning". Den trycktes på plåt likasom de små skyltarna med QR-kod till appen Strandstädarkartan. Dessa har monterats upp i anslutning till påsholkarna och där allmänheten gärna strandstädar.

Två turistbyråer, i Strömstad och Tanum, erbjuder numera sina besökare ett strandstäd-kit med påsar eller säckar, arbetshandskar, informationsfolder och en kort genomgång. Vi har tagit fram en mindre affisch samt försett dem med material. Vi hoppas att fler turistbyråer följer deras exempel.

På hösten kontaktades vi av Kosters Trädgårdar som från och med mars 2022 erbjuder sina gäster ett vandringsspaket med strandstädning. De har utrustats med såväl informationsmaterial som skyltar.

Forskning

2020 skrev en masterstudent, som gjorde sin praktik hos oss, en rapport om fyra vanliga föremål som hittas vid strandstädning. Rapporten gjordes under våren 2021 och trycktes i en mindre upplaga. Den skickades ut till jakt- jägar- och skytteföreningar, reningsverk, festspecialistbutiker, apotek samt till tidskrifter och media.

Att stänga av kranen för marint skräp – en rapport om fyra föremål

En masterstudent, som var hos oss under våren 2021, hade som examensarbete till uppgift att titta på olika mätmetoder för strandstädning. Detta har resulterat i rapporten *Improving beach cleaning measurement method for more efficient use of resources*. Förhoppningen är att arbetet skall fortsätta med ytterligare en student under 2022 för att vidareutveckla mätmetoden.

Fågeltorn Stora viken, Göta älv strandängar, Kungälv's kommun.

Göta Älvs strandängar

Trafikverket har uppdragit åt Västkoststiftelsen att långsiktigt sköta Göta älv strandängar. Projektet är en kompensation för den miljöpåverkan som byggnation av en ny dubbelspårig järnväg och fyrfältsväg mellan Göteborg och Trollhättan medförde.

Under året har omfattande betesdrift och vasslätter fortsatt som tidigare. Det långsiktiga arbetet med att bekämpa lupiner fortsätter. Även andra röjnings- och städinsatser har genomförts vid behov.

Spångbygge Källan Dals-Rostock, Melleruds kommun.

Visa

Ur stiftelsens målbild

"Västskovsfonden ska sänka tröskeln till naturen genom god information, säkerställande av offentlig kommunikation och infrastruktur. Det ska finnas plats för både lättillgängliga områden och vildmark. Infrastruktur i naturen ska i möjligaste mån vara organiskt utformad och anpassad till den specifika platsen."

Skyltar, stigar och spänger

Att hitta och kunna ta sig fram torrskodd är viktigt för att kunna komma ut i naturen. De senaste årens intensifierade arbete med att renovera och utveckla stigar och leder har fortsatt under 2021. Insatserna har ökat med mer än 20% jämfört med föregående år.

I vissa reservat handlar det om att etablera nya leder. Det är ett helhetsarbete som inkluderar röjning, bro- och spångbyggen samt uppsättning av stigmarkeringar och informations- och vägvisningsskyltar. Som ett komplement till informationsskyltar produceras och trycks foldrar för ett antal reservat.

- ◆ Anneröd-Hogsäm
Ny ledmarkering på Soteleden/Kuststigen.
- ◆ Baljåsen
Omdragning och uppmärkning av stig samt rivning av trappa.
- ◆ Bråtaskogen
Ny märkning på röda stigen.
- ◆ Bräcke Ängar
Förlängning av grusad stig.
- ◆ Bua Hed
Anläggning av bi- och fjärilsstig.
- ◆ Dackehögen
Ny spång.
- ◆ Ekliden-Igglekärr
Stigvägvisare, ny spång och grusning av stigen.
- ◆ Forsbo
Röjning och anläggning av ny stig och nya vägvisare.
- ◆ Furustad
Ny träbro samt grusning av väg.
- ◆ Guddehjälm
Röjning av stigar.
- ◆ Göta och Nordre Älvs dalgångar
Ny bro samt grusning och röjning av stig.
- ◆ Hålda
Röjning av stigar.
- ◆ Håverud
Tillgänglighetsgrusning av stigen vid Mjöludden.

Den kanske största insatsen under året är etableringen av Kroppefjällsleden som sammanbinder ett tiotal reservat i Kroppefjällsområdet i kommunerna Färgelanda, Mellerud och Vänersborg. Arbetet görs i nära samarbete med representanter för de nämnda kommunerna, lokala besöksentreprenörer samt Turistrådet och Visit Dalsland.

Även den stora satsningen på tillgänglighet i Komosse, som påbörjats under 2021, ska nämnas. När det är klart blir det möjligt att med rullstol ta sig via den breddade spången till en plattform med eldstad och vindskydd. Den kommer att färdigställas under 2022.

- ◆ Härön
Ny stig med nya vägvisningsskyltar.
- ◆ Kalvön Uddevalla
Uppmärkning av leder.
- ◆ Knätte kullar
Nya vägvisningsskyltar.
- ◆ Komosse norra
Tillgänglighetsanpassad spång samt en utsiktsplatsform.
- ◆ Kroppefjällsleden (Kroppefjäll norra och södra våtmarker samt Ragnerudsjöns branter)
Röjning och markering av 53 km led samt byggnation av spänger och bro.
- ◆ Kråkebo
Nya vägvisningsskyltar.
- ◆ Kynnefjäll och Kynnefjäll Sätret
Ny spång på Bohusleden samt nya.
- ◆ Kälkerön
Ny trappa.
- ◆ Kärna bokskog
Ny markering av stig.
- ◆ Långemossen
Nyanlagd stig och spång.
- ◆ Lärkemossen
Ny färg på stigmarkörerna till mossen.
- ◆ Marieberg
Ny stig och röjning av utsiktsplats.

- ◆ Marstrand
Röjning och delvis omdragen stig, förbättring av spänger och trappor.
- ◆ Munkkyrkan
Renoverad trappa och ny spång.
- ◆ Nordre Älvs estuarium
Nyanlagd stig.
- ◆ Otterön
Ny spång.
- ◆ Ramsvik
Ny spång och fem nya trappor samt viss uppgrusning.
- ◆ Rapenskårs lövskogar
Stig markerad.
- ◆ Rished
Röjning. Nyanläggning av stig, ny bro, stigmarkering.
- ◆ Risveden
Märkning av stig runt Kroksjön och ny spång.
- ◆ Risvedens vildmark
Ny spång mot Salsjön. Delvis nyuppmärkt stig.
- ◆ Ryr
Ny spång.
- ◆ Röro
Förstärkt tillgänglighetsanpassad stig.
- ◆ Sandsjöbacka
Omdragning av led, ny trappa och nya spänger.
- ◆ Skåpenäs
Nya stigar.
- ◆ Skärbo
Byte träskyltar, nya stigmarkeringar och vägvisare.
- ◆ Snappan
Nyanlagd stig.
- ◆ Stora Les branter
Ny stig.
- ◆ Svankila
Röjning och anläggning av ny stig och nya vägvisare.
- ◆ Svartedalen
Röjning av stigar.
- ◆ Säveån
Trappor och spänger på Gotaleden.
- ◆ Säveån-Hedefors
Trappor och spänger samt ny stig på Gotaleden.
- ◆ Sörknatten
Ny spångbro och förlängd spånganslutning samt nya trappor.
- ◆ Tofta
Nya markerade leder och ny spång.
- ◆ Vargö
Röjning.
- ◆ Vinga
Röjning.
- ◆ Vrångö
Restaurering av stig.
- ◆ Vägeröd
Uppgrusning av rid- och vandringsstig på kulturväg.
- ◆ Vättlefjäll
Nya spänger.
- ◆ Yttre bodane
Ny spång.
- ◆ Årbolfjället
Ny stig och spång till utsikt.
- ◆ Önnarp
Nya vägvisningsskyltar.

Nya stigs skyltar Skärbo naturreservat, Bengtsfors kommun.

Renoverat vindskydd Stora Husemادتjärnet, Kroppefjäll, Färgelanda kommun.

Vindskydd Nelly, Svartedalens naturreservat, Stenungsunds kommun.

Bänkar, eldstäder, toaletter och vindskydd

Bänkar, eldstäder och vindskydd ger besökaren möjlighet att njuta av en kopp kaffe och en vacker plats eller tillbringa en natt ute i det fria.

Den stora tillströmningen av besökare under pandemiåret 2020 innebar ett ökat behov av anordningar för friluftsliv. Därför har insatserna ökat med en dryg fjärdedel under 2021.

Inte minst handlar det om säkra eldstäder och fler vindskydd. Under året har vi tillsammans med en leverantör utvecklat en ny typ av eldstad i cortenstål som är säkrare

och som troligen har längre livslängd än tidigare typer.

På två platser i Vättlefjäll har nya vedförråd byggts och ett system med frivillig betalning testas. Det är svårt att i dagsläget bedöma om det är ett lyckat experiment.

Det ökade intresset för att sova ute har fått oss att satsa på att bygga knappt tio nya vindskydd. Bland annat har de första av de vindskydd som fått Västkuststiftelsens pris för utmärkt friluftsdessign uppförts i Svartedalen. I Svartedalen har dessutom ett vindskydd, designat av arkitektfirman Fabel, anlagts.

Här har vi gjort insatser under 2021

- ◆ Bakträgen
Nya bänkbord.
- ◆ Baståsen
Nya bänkbord.
- ◆ Brobacka
Ny eldstad.
- ◆ Bräcke Ängar
Bytt ut trasiga bänkbord.
- ◆ Bua hed
Ny eldstad.
- ◆ Dackehögen
Bänkbord.
- ◆ Forsbo
Nytt bänkbord.
- ◆ Guddehjälm
Nya bänkbord.
- ◆ Göta och Nordre älvs dalgångar
Nya bänkbord.
- ◆ Härskogen
Ny eldstad och bänkar.
- ◆ Härön
Nya bänkbord.
- ◆ Kalvön Uddevalla
Tre nya eldstäder.
- ◆ Klippan
Ny tillgänglighetsanpassad grillplats.
- ◆ Knätteknätte kullar
Nya bänkbord.
- ◆ Korpebobergs lövskogar
Ny eldstad.
- ◆ Kroppefjäll
Upprustat vindskydd.
- ◆ Kärna bokskog
Fikabord samt tillgänglighetsanpassat bänkbord.
- ◆ Marieberg
Ny eldstad.
- ◆ Nordre Älvs estuarium
Nya bänkbord.
- ◆ Näverkärr
Två nya eldstäder.
- ◆ Orsberget
Ny eldstad vid lägerplats.
- ◆ Ragnerudsjön
Ny eldstad.
- ◆ Ramsön
Nya bänkbord.
- ◆ Risveden
Två nya eldstäder.
- ◆ Ryr
Nytt bänkbord.
- ◆ Rörö
Ny grillplats vid Täängen.
- ◆ Sandsjöbacka
Nya bänkbord.
- ◆ Skårtebo
Nytt bänkbord.
- ◆ Svartedalen
Fyra nya vindskydd och nya bänkbord.
- ◆ Veddöarkipelagen
Fyra nya bänkbord.
- ◆ Vinga
Ny eldstad med bänkar kördes ut på skumpigt hav och placerades i Gattulvsviken.
- ◆ Vägeröd
Ny eldstad.
- ◆ Vättlefjäll
Tre nya vindskydd med eldstäder och bänkar samt två nya vedförråd.
- ◆ Ålstadnäset
Bytt eldstad.

Ny grillplats Sydhamnen Kälkerön, Tjörns kommun. Foto: Anne Hermansson

Ny grillplats Vallda Sandö naturreservat, Kungsåkra kommun.

Parkeringsplatser

Även om det skulle vara önskvärt att fler kan nyttja offentlig kommunikation för att nå reservaten har det under pandemin varit svårt att driva på en sådan utveckling och dessutom är det besvärligt att nå många naturområden med buss och tåg i dagsläget.

Därför blir arbetet med parkeringsplatser av betydelse för besökaren. Att röja p-platser är viktigt för att ge ett bra första- och sistastryck av reservat. Under året har

ett drygt tjugotal parkeringsplatser underhållits. Vissa anslutningsvägar som trafikerats hårt har skrapats och grusats.

Det ökade friluftsinresset under de två senaste åren har lett till att vi på några platser sett oss nödgade att utöka kapaciteten. Bland annat vid Ramhultafallet där besöksantalet ökade explosionsartat under slutet av 2020.

Ny parkering Snappans naturreservat, Vänersborgs kommun.

Här har vi utvecklat, underhållit och förbättrat under 2021

- ◆ Anneröd-Hogsäm
- ◆ Baljäsen
- ◆ Bua Hed
- ◆ Guddehjälms
- ◆ Gullmarsbergs bokskog
- ◆ Göta och Nordre Älvs dalgångar
- ◆ Havstensfjorden
- ◆ Hössna Prästgård
- ◆ Klosterkullen
- ◆ Komosse
- ◆ Korpeboberg
- ◆ Kragenäs
- ◆ Kröklings hage
- ◆ Kviström
- ◆ Kynnefjäll
- ◆ Marieberg
- ◆ Ragnerudsjön
- ◆ Ramhultafallet
- ◆ Ramsviklandet och Tryggö
- ◆ Ranebo naturskog
- ◆ Rished
- ◆ Ryr
- ◆ Sandsjöbacka
- ◆ Smälteryd
- ◆ Snappan
- ◆ Tofta
- ◆ Valön
- ◆ Veddö
- ◆ Vägeröd
- ◆ Årenäs och Tostekulla lövskogar

NATURRESERVAT

Välkommen till Skårtebo

Skårteboreservatet
På Skårteboreservatet finns det många olika naturtyper som exempelvis Skårteboån, Skårteboåsen och Skårteboåsen. Reservatet är ett naturreservat som består av Skårteboån, Skårteboåsen och Skårteboåsen. Reservatet är ett naturreservat som består av Skårteboån, Skårteboåsen och Skårteboåsen.

Artinventering 2010

Art	Antal
Skårteboån	1
Skårteboåsen	1
Skårteboåsen	1

Viktiga regler
I naturreservat gäller särskilda regler för att skydda naturen. Det är viktigt att man följer dessa regler för att inte skada naturen. Till exempel ska man inte göra eld, inte använda sprutor eller andra kemikalier, och inte göra stigar eller andra förändringar i naturen.

Information
För mer information om Skårteboreservatet, besök vår webbplats eller kontakta Länsstyrelsen i Tranemo kommun.

Informationsskyltar och foldrar

Nya reservatsskyltar under 2021

- ◆ Ed Skansen
- ◆ Gullmarn
- ◆ Hållö
- ◆ Härön
- ◆ Kynnefjäll
- ◆ Nöddökilen
- ◆ Orrevikskilen
- ◆ Pater Noster
- ◆ Skårtebo
- ◆ Torödmossen
- ◆ Ålstadnäset
- ◆ Älgöleran

Ett stort antal skyltar har satts upp under året och skyltställ har renoverats.

Bohusleden med flera

Precis som föregående år har tio nya etappskyltar producerats.

Nya ledmarkeringar.

Dessutom har en ny skylt producerats för Pilgrimsleden Göta älv och den kommer att vara mall för framtida.

Övriga skyltar

Experiment med nya större entréskyltar för Vallda och Grimsholmen.

Information om pollinatörer.

Information om rishögar (liv i död ved).

Munkkyrkan – skylt om naturminne.

Ny design på skyltar om betande.

En ny "Vett-och-etikett"-skylt till vindskydd är uppsatt på ett 15-tal platser.

Så kallade påsholkar från Håll Sverige Rent har satts upp på vindskydd ibland annat Vättlefjäll.

Foldrar

Tre foldrar – Gårdshult, Tisselskog och Svartedalen på Bokenäset - har uppdaterats helt och det är gjort mindre uppdateringar i ett antal foldrar.

Guidade vandringar

Även under 2021 kom stiftelsens guidade vandringar att påverkas av den rådande pandemin. Under ett normalt år startar vandringarna under mars månad, men först i juni lättades restriktionerna så att det var möjligt att genomföra dem. Av de 160 vandringar som planerats kunde 129 genomföras.

Precis som under 2020 valde vi att kräva förnamn och satte deltagartaket till 30 deltagare. Tack vare introduktionen av den nya hemsidan kunde förnamningar genomföras automatiskt.

Snittdeltagarantalet har, precis som under 2020, legat runt 13-14 deltagare jämfört med strax över 20 tidigare år. Sammanlagt har 1450 personer vandrat med oss under 2021.

Fortsatt är de som deltar nöjda – 95% menar att vandringen är bra eller mycket bra.

Offentliga kommunikationsmedel

Under hösten har stiftelsen deltagit i projektet Hållbara transporter i samarbete med Västtrafik och Länsstyrelsen i Västra Götaland.

Syftet är att utveckla samarbetsformer, identifiera naturområden med potential till ökat hållbart resande, samt ta fram förslag på åtgärder som kan öka andelen hållbara resor till regionens alla naturområden.

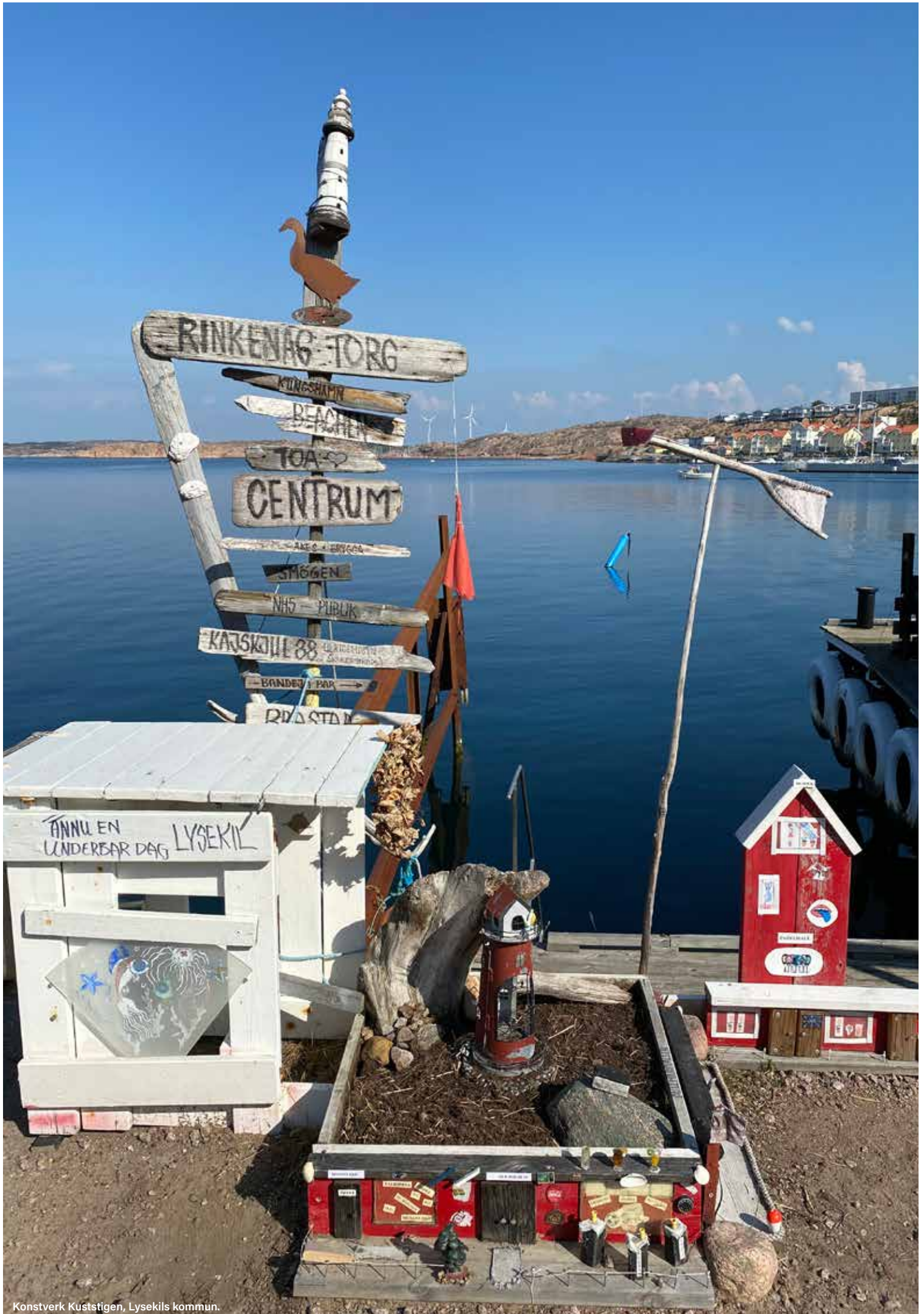
Projektets första del har handlat om att inventera nuläget och komma med förslag på initiativ som skulle underlätta möjligheterna att färdas med offentlig kommunikation till reservat och andra naturområden.

Förhoppningsvis kan projektet fortsätta under 2022 med konkreta åtgärder, men det är i skrivande stund inte klart.

Bild: Thomas Harrysson/Västtrafik

Kommunikation

Ur stiftelsens målbild

"Västkuststiftelsen ska inspirera fler att komma ut i naturen, speciellt barn, unga och personer med utländsk bakgrund. Därför är det viktigt med en närvaro digitalt och också en nyfikenhet på nya former för kommunikation i naturområden.

Västkuststiftelsen ska också medverka till att stärka besöksnäringen. Kommunikationen ska både ge idéer och lust att komma ut till naturområden samtidigt som den har en pedagogisk funktion kring vikten av biologisk mångfald.

Ett bakomliggande och sekundärt kommunikativt uppdrag är att öka kunskapen om Västkuststiftelsen, ett mål som alltid är underordnat de ovan nämnda."

Välkommen ut i naturen

Västskuststiftelsen arbetar för att främja
det rörliga friluftslivet.

Vi vill Värna, Vårda och Visa naturen.

Vad vill du hitta på idag?

Hemsida och sociala medier

I juni 2021 lanserades Väst kuststiftelsens nya hemsida. Förarbetet startade redan under 2020, först med fokus på att förstå besökarens behov och sedan med en rad interna workshops. Som en del av arbetet uppdaterades också stiftelsens grafiska profil med ett nytt formspråk och en justerad logotyp.

Fokus är nu den natur- och friluftintresserade besökaren som behöver information om markerade stigar, var vindskydd och andra anordningar är belägna samt hur man tar sig till reservatet och undrar vilket väder det troligen blir i reservatet. Sammantaget är intentionen att fånga upp de frågor som den genomsnittlige besökaren ställer sig inför att åka till en plats och ge svar på dem.

I dagsläget finns det detaljerad information om drygt 30 naturområden. Vårt kartsystem hämtar automatisk information från Naturvårdsverkets öppna data med bland annat stigdragning och var parkeringsplatsen ligger. Ambitionen är att detta antal ska fördubblas under 2022.

Dessutom finns nyheter om stiftelsens verksamhet samt redaktionellt material med mer generell information om att tälta i skyddad natur och ett antal förslag på vandringar med beskrivning och karta.

Vi har också flyttat information om stiftelsens strandstädningsarbete från en egen webbplats till den nya hemsidan.

Satsningen har inte, så här långt, inneburit ökade besök på det som vi trodde. Försök med marknadsföring via influencers har inte haft den effekt som förväntats. Dessutom kan vi generellt se en nedgång i antal besök på samtliga våra hemsidor jämfört med 2020. Här finns fortfarande en stor potential i att kunna nå ut med stiftelsens budskap om intressant och tillgänglig natur.

Sociala medier

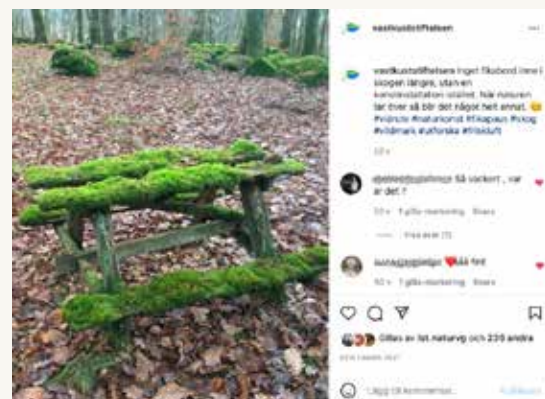
Antalet följare i våra sociala medier har även under 2021 ökat kraftigt. I dagsläget har stiftelsen runt 20 000 följare på Facebook och Instagram via kanaler för leder, strandstädning och övrig verksamhet. Det är nästan en fördubbling jämfört med 2020 som sin tur var en fördubbling från föregående år. Via dessa kanaler sker en stor del av vår kommunikation med besökaren och det fungerar också som en viktig ingång för felanmälningar.

Under året har också satsningen Luften är fri (Friluftslivets år) uppmärksamats i samarbete med Länsstyrelsen i Västra Götaland.

Det mest gillade inlägget på FB

Det mest gillade inlägget på Instagram

Ny spång Otterön, Tanums kommun. Foto Martin Mólholm.

Ledutveckling

2021 har varit ett intensivt år för arbetet med ledutveckling.

Regionala Utvecklingsnämnden beviljade hösten 2020 ett utökat bidrag till Västkuststiftelsen under tre år för att kunna inkludera fler leder och kommuner i arbetet som startade 2018. Expansionen innebär att ytterligare en projektledare och en kommunikatör anslutit till stiftelsens ledutvecklingsteam.

Målet med projektet är att utifrån perspektiven i det nationella ramverket för hållbara leder för turism och rekreation skapa ett nät av fler kvalitetssäkrade regionala vandrings- och cykelleder. I dagsläget omfattar projektet åtta cykel- och vandringsleder och ytterligare ett antal förväntas tillkomma under 2022.

Kopplat till projektets övergripande mål finns sju delmål. Av dessa är fem mycket långt komna eller uppfyllda – kommunkontakter fungerar mycket bra, förankrade styrdokument är på plats, inventeringar av leder genomförda, åtgärdsplaner följs och hemsidorna är lanserade. För de två övriga – etablerade skötselorganisationer i alla kommuner och fungerande markägarkontakter längs alla leder - går arbetet framåt även om det finns utvecklingspotential.

Från och med 2021 är pilgrims- och flera cykelleder inkluderade i arbetet. Det innebär att Västkuststiftelsen nu har kontakt med kommuner i hela Västra Götaland. Den största förändringen är att samarbeten med kommuner och Länsstyrelsen naturvårdsorganisation har tillkommit. Västkuststiftelsen har nu formellt samarbete med 30 kommuner och med några få undantag, kontakt med i princip samtliga kommuner i regionen.

För att förenkla för den ledintresserade har den övergripande websidan West Sweden Trails etablerats. Här har Västkuststiftelsen samlat information om regionala leder med en integrerad kartfunktion. Ambitionen är att fler och fler leder kan inkluderas över tid. I dagsläget finns detaljerad information om sju leder med sammanlagt 93 etapper.

Eftersom allt fler kommuner önskar inleda samarbeten både kring cykling och vandring innebär det att arbetssituationen, trots att bara ett år gått av den utökade satsningen, kan kännas pressad och att det finns ett behov av ytterligare resurser. Det förs en dialog kring detta med Västra Götalandsregionen och kan eventuellt leda till förändring av hur projektmedlen nyttjas över tid.

Tjädermöte i Strömmarna

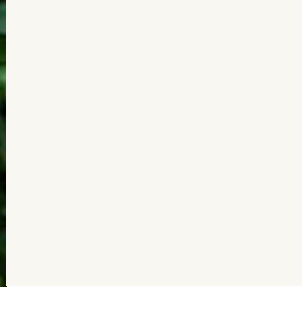
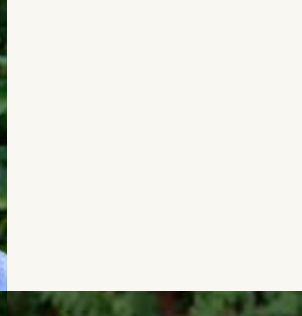
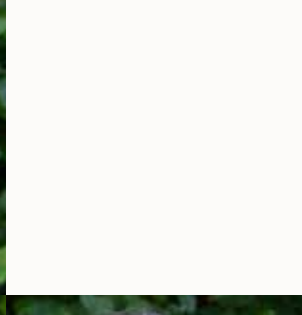
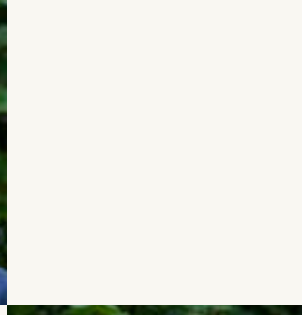
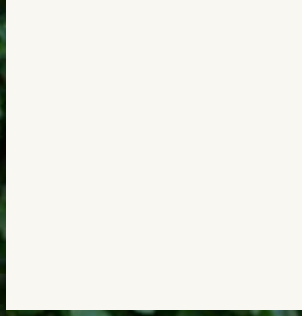
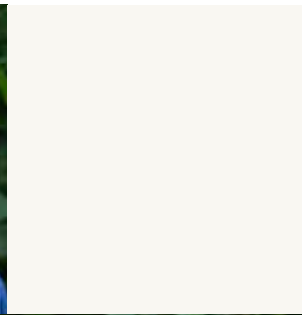
Fina naturupplevelser bjuds man på i våra naturreservat men det är inte var dag man hamnar öga mot öga med något av skogen djur. En dag i september fick vi stifta bekantskap med denna praktfulla tjädertupp. Han stod på vakt vid ena brofästet

där Bohusleden går över Viksjön nära Vassbotten i Strömmarnas naturreservat, Munkedals kommun. Han ville inte låta någon passera. Vi kunde inte lista ut lösenordet för att få passera men med skydd av en björkruska lyckades vi till slut slinka förbi ändå.

Per J. Andersson

Personal

Personalen samlad på Näverkärr, Lysekils kommun.

Personal

Ur stiftelsens målbild

Västkoststiftelsen ska fortsätta vara en arbetsplats där stolta, glada, passionerade, nöjda och inspirerade kollegor arbetar länge. Stödet från arbetsgivaren och förväntningarna på individen ska skapa förutsättningar för såväl utveckling som hälsa. Kulturen ska vara präglad av ett inkluderande och omtänksamt förhållningssätt.

Antal anställda

Medelantalet anställda år 2021 är 26 personer varav 8 kvinnor. Av dessa är 25 tillsvidareanställda och en projektanställd. Dessutom är 22 tillsynspersoner anställda på timbasis och ett antal guider arbetar några timmar om året.

Kompetensutveckling

Precis som under 2020 har pandemin gjort kompetensutvecklingsåtgärder svårare att genomföra. Alltefter som har organisationen blivit bättre på att genomföra möten digitalt. Det innebär positiv miljöbelastning, mindre restid och oftast effektiva möten. Om pandemi-läget tillåter så kommer vi under 2022 att planera för en mix av fysiska och digitala träffar.

Till trots för situationen har organisationen under sensommaren och hösten genomfört två fysiska träffar då fokus låg på att utvärdera och utveckla stiftelsens målbild. Det gav också en välbehövlig chans för nya och gamla anställda att bekanta sig med varandra. Under de senaste två åren har stiftelsen växt med närmare en tredjedel.

Vissa kurser bland annat om naturvårdsbränning, eftersläckning och spångbygge har genomförts i fält och flertalet i organisationen har deltagit i digitala utbildningar om allt från veteranisering av träd till Excel.

Vårt samarbete inom ramen för Gothenburg Global Diversity Centre, ett samarbetsprojekt där Västkoststiftelsen ingår som en av ett femtontal aktörer, fortsätter.

Samtliga utbyten med andra naturvårdsstiftelser och sammanslutningar som stiftelsen normalt sett deltar i under ett år har ställts in.

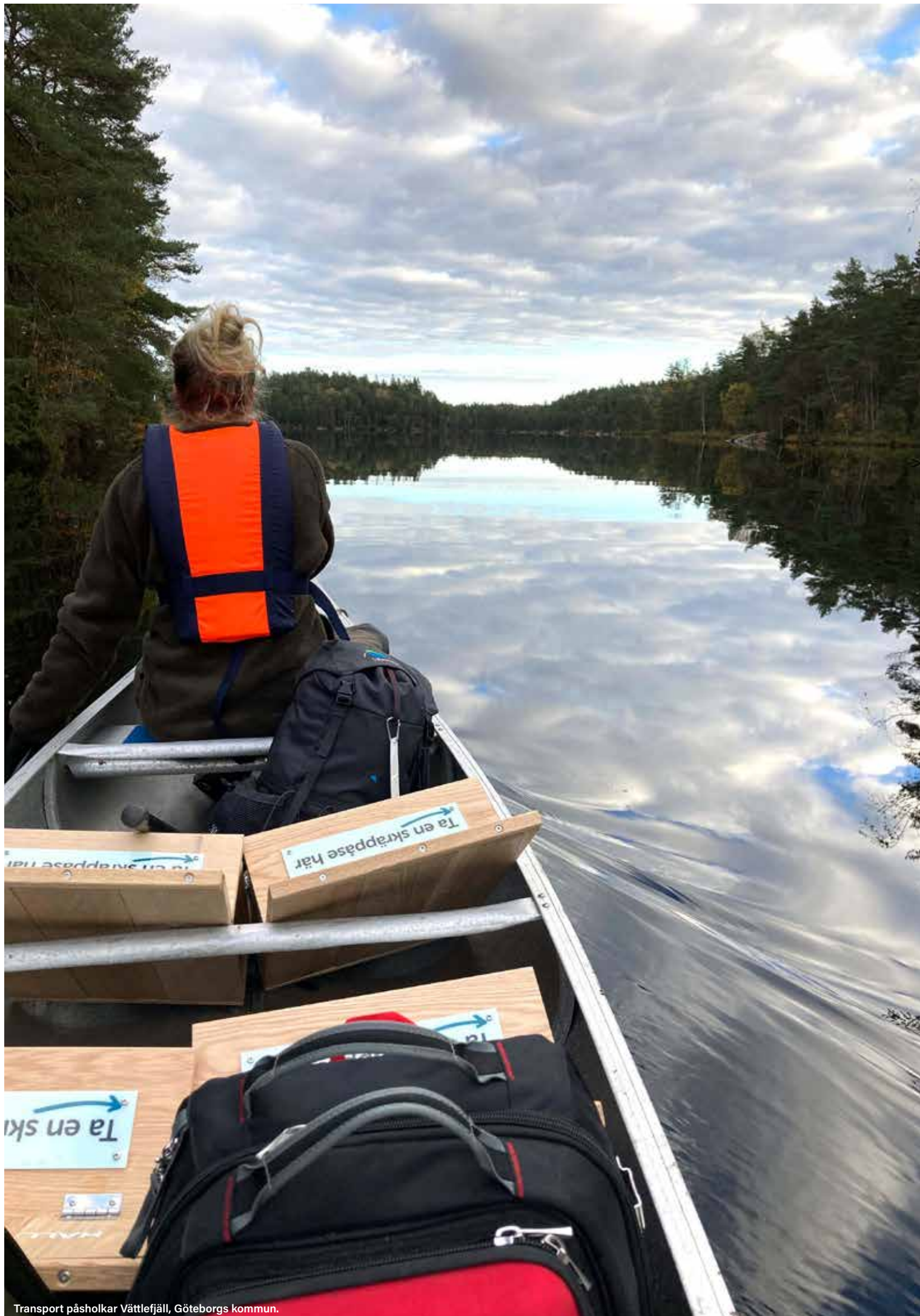
Sjukfrånvaro

Stiftelsens sjukfrånvaro har gått ner från 3% till 1,5%. Mäns sjukfrånvaro är 0,8% och kvinnors 2,9%. Eftersom organisationen varit relativt lite drabbad av covid-smitta har sannolikt det en positiv effekt på övrig sjukskrivning som halverats jämfört med nivån de två föregående åren.

Vi har under året regelbundet uppdaterat våra riktlinjer kring Covid-19. Den följsamhet och försiktighet som organisationen visat har fört med sig att vi inte haft någon intern smitta.

Även om stiftelsen har växt under det senaste året är det fortfarande en liten organisation där enskilda sjukskrivningar får relativt stor inverkan på resultatet.

Transport påsholkar Vättlefjäll, Göteborgs kommun.

Arbetsmiljö

Två tvådagarsträffar med workshops och tre digitala arbetsplatsträffar är genomförda. Löpande information till alla i organisation distribueras via ett nyhetsbrev från verkställande direktör som kommer ut knappt en gång per vecka utslaget över året, exkluderat sommar- och juledighet.

Under 2021 har stiftelsen prioriterat att få igång de rutiner kring systematiskt arbetsmiljöarbete som inte fungerade under pandemins första år. Sammanlagt har sex dokumenterade skyddsronder varav fyra digitala genomförts. Vidare är ett antal policys, säkerhetsdokument och ledningsprocesser införda eller uppdaterade.

En policy för hälso- och friskvård har tagits fram för

att uppmuntra till kontinuerlig rörelse-, styrke-, och konditionsträning. Grundfilosofin är att proaktivitet motverkar skador och gynnar ett hållbart mående och åldrande. Eftersom den största delen av stiftelsens arbete är fysiskt och ofta ansträngande är det viktigt att i första hand förebygga, snarare än att behandla, skador.

Under året har arbetet med friskvård växlats upp ytterligare. Samarbetet med Aktivitus, som innebär att samtliga anställda erbjuds ett hälsotest och coaching-samtal, fortsätter. Förutom fokus på träning erbjuder Aktivitus även kostrådgivning. Stiftelsen uppmuntrar till rörelseaktivitet i vardagen och vårt försök med två timmars träning per vecka på arbetstid har slagit väl ut och fortsätter även under 2022.

Renoverat uthus Keholmen, Stenungsunds kommun.

Byggnader

Arbetet i enlighet med den strategi som styrelsen fastställt för stiftelsens byggnader har fortsatt. Endast de byggnader som kan användas ska långsiktigt behållas i stiftelsens ägo.

En viktig insikt under året är att kompetensen för den projektledning som behövs för många större byggnadsprojekt inte finns i organisationen. Genom att inleda ett samarbete med en projektkonsult har fler större arbeten kunnat genomföras på ett professionellt sätt.

Ramsön och Keholmen

Den renovering av ett enklare uthus på Keholmen som inleddes 2020 kunde slutföras under 2021. Huset är tänkt att fylla samma funktion som Vaktarekullens stuga gör i Kynnefjäll dvs fungera som en enkel övernattningsplats för kajakpaddlare och andra. Den kommer att öppnas på försök under det kommande året.

Ladugården och ytterligare en ekonomibygnad har fått en efterlängtdad översyn invändigt. Inför 2022 återstår dels taksäkring av ladugården, dels omläggning av golv och fönsterrenovering i Åkes hus så att det återigen kan visas för allmänheten i samband med guidade vandringar på ön.

Näverkärr

Ladugården, som till delar är över tre hundra år gammal, är iordningställd och kan användas för sammankomster av olika slag.

Precis som under 2020 genomfördes ett uppskattat byggnadsvårdsläger på gården. Ett femtontal deltagare genomförde små och stora åtgärder under överinseende av byggnadsantikvarie och kompetenta snickare. Dessa åtgärder och andra genomförs i linje med den byggnadsvårdsplan som tagits fram.

Provet med en hyresgäst i boningshuset har slagit väl ut och förväntas fortsätta även 2022.

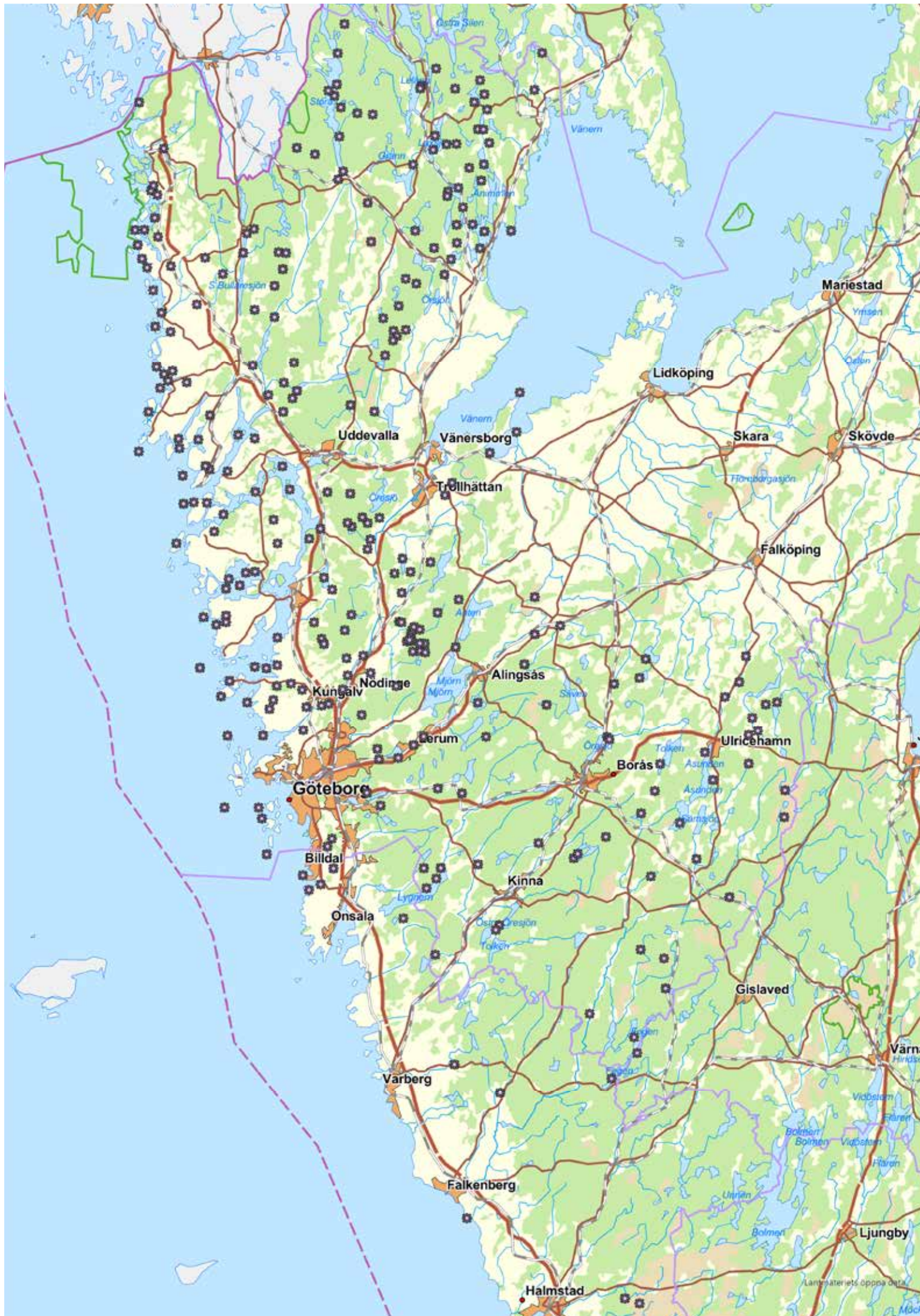
Vallda

Stiftelsens lagerbyggnad har genomgått en omfattande fasadrenovering. Det har också planerats för ytterligare åtgärder 2022 som rationaliserar arbetet.

Kasebo

Ett samarbete är inlett med Sörbygdens Kultur- och Musikförening. Stiftelsen har genomfört några större arbeten som att lägga nytt tak på gårdens lada och tätning och renovering av boningshusets skorsten. Föreningen har tillgång till gården för evenemang och genomför löpande mindre renoveringsåtgärder på husen.

Naturresevat

Anfastebo	Ale
Bergsjön	Ale
Ekliden	Ale
Färdsleskogen	Ale
Iglekärr	Ale
Kvarnsjöarna, Ale	Ale
Nödinge	Ale
Rapenskår	Ale

Rished	Ale
Risveden etapp 2 (kroksjön)	Ale
Skår, Ale kommun	Ale
Slereboån	Ale
Stora Viken	Ale
Verleskogen ♦	Ale
Äskekärr	Ale
Risveden etapp 1 (Trehörningen)	Ale, Lerum
Backas barrskogar	Ale, Lilla Edet
Brobacka ♦	Alingsås
Färgensjöarna	Alingsås
Idåsen	Alingsås
Örsbråten	Alingsås
Lärkemossen	Alingsås, Vårgårda
Baldersnäs	Bengtsfors
Dackehögen	Bengtsfors
Danshöjden	Bengtsfors
Getebuberget, Bengtsfors	Bengtsfors

- ♦ Visar nya reservat
- ◆ Visar områden där Väst kuststiftelsen äger mark

Kölviken	Bengtsfors
Rumpesjön	Bengtsfors
Skarsdalen ♦	Bengtsfors
Skarsdalsbergen	Bengtsfors
Skåpenäs	Bengtsfors
Skärbo	Bengtsfors
Steneby	Bengtsfors
Torstjärnskogen	Bengtsfors
Ånäsebäcken	Bengtsfors
Åsnebo	Bengtsfors
Öjemossen	Bengtsfors, Färgelanda
Buterud	Bengtsfors, Mellerud
Kednäs	Bengtsfors, Åmål
Tingvallamossen	Bengtsfors, Åmål
Backa	Borås
Fläskö	Borås
Kröklingshage	Borås

Mölarp ♦	Borås
Rölle	Borås
Sundholmen	Borås
Tranhult	Borås
Tränningen	Borås, Vårgårda
Bengtsviken	Dals-Ed
Bokullen	Dals-Ed
Borgele Mossarna	Dals-Ed
Ed	Dals-Ed

Naturresevat

Furustad ◆
 Grå Kulle
 Heråmaden
 Håbolsängs lövskog
 Klovsten
 Stora Les branter
 Sunds branter ◆
 Tisselskog Högsbyn
 Äng, Dals Ed
 Grimsholmen ◆
 Sumpafallen ◆
 Kroppefjälls norra våtmarker ◆

Dals-Ed
 Dals-Ed
 Dals-Ed
 Dals-Ed
 Dals-Ed
 Dals-Ed
 Dals-Ed
 Dals-Ed
 Falkenberg
 Falkenberg
 Färgelanda

◆ Visar nya reservat
 ◆ Visar områden där Väst kuststiftelsen äger mark

Söderängarna ◆
 Molla bokskog
 Mollungen
 Ollestad
 Bråtaskogen
 Klippan ◆

Halmstad
 Herrljunga
 Herrljunga
 Herrljunga
 Härryda
 Härryda

Ragnerudssjön Färgelanda
 Kroppefjäll Färgelanda, Mellerud, Vänersborg
 Dättern II Grästorp, Lidköping, Vänersborg
 Dättern I Grästorp, Vänersborg
 Galterö Göteborg
 Göddered-Hakered Göteborg
 Vargö ◆ Göteborg
 Vinga Göteborg
 Vrångö Göteborg
 Vättlefjäll Göteborg
 Öxnäs Göteborg
 Göta- och Nordre Älvs dalgångar Göteborg, Kungälv
 Nordre älvs estuarium Göteborg, Kungälv, Öckerö
 Sandsjöbacka ◆ Göteborg, Mölndal
 Tråkärrsslätt Göteborg, Mölndal
 Gårdshult ◆ Halmstad

Risbohult Härryda
 Yxsjön Härryda
 Hördalen ◆ Kungsbacka
 Kedholmen ◆ Kungsbacka
 Mårtagården Kungsbacka
 Sandsjöbacka Halland ◆ Kungsbacka
 Vallda Sandö ◆ Kungsbacka
 Äskhult ◆ Kungsbacka
 Brattön ◆ Kungälv
 Dösebackaplatån Kungälv
 Guddehjälm Kungälv
 Gullbringa, Kungälv Kungälv
 Hållsungamyren Kungälv
 Hålda Kungälv
 Klåverön Kungälv
 Kärna bokskog Kungälv
 Lysegården Kungälv
 Marieberg Kungälv
 Marstrand Kungälv
 Ormo, Kungälvs kommun Kungälv
 Tjurholmen naturreservat Kungälv
 Tjurholmen/Trafikverket Kungälv

Naturresevat

Tofta ♦		Kungälv
Älgön ♦		Kungälv
Ödsmåls kile		Kungälv
Svartedalen	Kungälv, Lilla Edet, Stenungsund	
Hulan		Lerum
Rammdalen ♦		Lerum
Såveån		Lerum
Såveån Hedefors		Lerum
Härskogen ♦	Lerum, Härryda	
Jonsereds strömmar	Lerum, Partille	
Brattorpsån	Lilla Edet	
Bredfjället östra ♦	Lilla Edet	
Långsbergen	Lilla Edet	
Sollumsåns dalgång ♦	Lilla Edet	
Valdalsbergen	Lilla Edet	
Valdalssjön	Lilla Edet	
Långemossen	Lilla Edet, Trollhättan	
Broälven	Lysekil	
Gröderhamn	Lysekil	
Gåsö	Lysekil	
Kalven på Stora Kornö	Lysekil	
Näverkärr ♦	Lysekil	
Ryxö	Lysekil	
Stora Bornö	Lysekil	
Trälebergskile	Lysekil	

Vägeröds dalar		Lysekil
Gullmarsfjorden	Lysekil, Munkedal, Orust, Uddevalla	
Bua hed ♦		Lysekil, Sotenäs

♦ Visar nya reservat

♦ Visar områden där Väst kuststiftelsen äger mark

Gode mosse	Mark
Gäddevik	Mark
Hyltenäs kulle ♦	Mark
Letebo	Mark
Ramhultafallet	Mark
Risö, Marks kommun	Mark
Smälteryd	Mark
Stoms ås	Mark

Årenäs-Tostekulla lövskogar	Mark
Eds Barrskog och Våtmarker	Mellerud
Forsbo	Mellerud
Norra Båasane	Mellerud
Ranneberget	Mellerud
Ryr	Mellerud
Stora Liane	Mellerud
Svankila	Mellerud
Svarvaretorpet	Mellerud
Årbolsfjället Mellerud	Mellerud
Bredmossen, Munkedal	Munkedal
Gunnarsbo	Munkedal
Harkerudssjöns Gammelskog	Munkedal
Kviström ♦	Munkedal
Kynnefjäll ♦	Munkedal
Strömmarna	Munkedal
Södra Harska	Munkedal
Vågsäter	Munkedal
Vågsäter bokskog	Munkedal
Örekilsälven	Munkedal

Naturresevat

Kynnefjäll Sätret	Munkedal, Tanum
Malevattnet	Munkedal, Tanum
Bredmossen	Munkedal, Uddevalla
Härmanö	Orust
Koljön ◆	Orust
Kollungeröd vatten	Orust
Morlanda Berga klev, Orust	Orust
Näs	Orust
Råssö	Orust
Svanvik	Orust

Valön, Orust	Orust
Stigfjorden	Orust, Tjörn
Björnaråsen	Partille
Alvö	Sotenäs
Anneröd-Hogsäm	Sotenäs
Hällö-arkepilagen	Sotenäs
Ramsvikslandet och Tryggö	Sotenäs
Börs Flåg	Stenungsund
Grössby södra, Stenungsund	Stenungsund
Ramsön och Keholmen ◆	Stenungsund
Ranebo lund	Stenungsund
Ranebo naturskog	Stenungsund
Rördalen	Stenungsund
Halle-Vagnaren	Strömstad
Nöddökilen	Strömstad
Orrevikskilen	Strömstad
Strömsvattnet	Strömstad
Älgöleran	Strömstad

- ◆ Visar nya reservat
- ◆ Visar områden där Väst kuststiftelsen äger mark

Tanumskusten	Strömstad, Tanum
Bjällermossen	Svenljunga
Fegen ◆	Svenljunga
Gälared, Svenljunga	Svenljunga
Holmaberget	Svenljunga
Holmen i Simmesjön, Ånarp	Svenljunga
Klev	Svenljunga
Bredmossen med Fisklössjön	Tanum
Greby-Kleva	Tanum
Gullbringa, Tanumskusten	Tanum
Hjärteöarkipelagen	Tanum
Hälsö, Tanum	Tanum
Jorefjorden	Tanum
Klockberget, Tanum	Tanum
Kragenäs	Tanum
Kärra	Tanum
Lammön, Tanumskusten	Tanum
Mårtensröd	Tanum
Otterön	Tanum
Raftön	Tanum
Svenneby mellangård	Tanum
Tanumskilen	Tanum
Tingvall	Tanum
Tjurpannan ◆	Tanum
Toröds mossen	Tanum
Trossö-Kalvö-Lindö	Tanum
Trättestad	Tanum
Ulön-Dannemark ◆	Tanum
Underslöv	Tanum
Valön, Tanum	Tanum
Veddö	Tanum
Breviks kile	Tjörn
Härön	Tjörn
Kälkerön ◆	Tjörn
Pater Noster	Tjörn
Sundsby	Tjörn
Säby Kile	Tjörn
Toftenäs	Tjörn
Ekedal	Tranemo
Moghult	Tranemo
Skårtebo ◆	Tranemo

Naturresevat

Torpanäset	Tranemo
Häggsjöryr	Trollhättan
Lilla Boda, Trollhättan	Trollhättan
Ålstadsnäset	Trollhättan
Hullsjön	Trollhättan, Vänersborg
Bratteforsån	Uddevalla
Bredfjället Vargfjället	Uddevalla
Gullmarsberg	Uddevalla
Havstensfjorden	Uddevalla
Högalidsberget	Uddevalla
Kalvön Uddevalla kommun	Uddevalla
Korsviken	Uddevalla
Lilla Hasselön	Uddevalla
Store Mosse	Uddevalla
Svartedalen Bokenäset	Uddevalla
Stora Höghult	Uddevalla, Vänersborg
Bakträgen	Ulricehamn
Frälsegården	Ulricehamn
Horsäckrasjön	Ulricehamn
Hössna prästgård	Ulricehamn
Knätte	Ulricehamn
Komosse norra	Tranemo/Ulricehamn
Komosse södra	Tranemo/Ulricehamn
Korpeboberg	Ulricehamn
Kråkeboberg	Ulricehamn
Kycklingkullen	Ulricehamn
Kärnås sumpskogar	Ulricehamn
Årås	Ulricehamn

◆ Visar nya reservat

◆ Visar områden där Västkoststiftelsen äger mark

Äramossen	Ulricehamn
Önnarp	Ulricehamn
Gässlösa ◆	Varberg
Mångsholm	Vårgårda
Tånga hed ◆	Vårgårda
Yxnås	Vårgårda
Buxåsen	Vänersborg
Knäckeckullarna	Vänersborg
Oxeklev	Vänersborg
Sjöbotten	Vänersborg
Snappan	Vänersborg
Trone mosse	Vänersborg
Tunhems ekhagar	Vänersborg
Vänersnäs	Vänersborg
Baljåsen	Åmål
Baståsen	Åmål
Brudkullen Åmål	Åmål
Burmossen	Åmål
Bräcke ängar	Åmål
Grimsheden	Åmål
Hafsåsen	Åmål
Orsberget	Åmål
Sörknatten	Åmål
Yttre bodarna	Åmål
Öjersbyns gammelskog	Åmål
Rörö ◆	Öckerö

Hammmagasinet på Lindö i reservatet Trossö-Kalvö-Lindö, Tanums kommun

Stiftelsens fastigheter

Fastigheter stämmer till beteckning och värden

Naturresevat/Fastigheter	Kommun	Anskaffningsvärde	Taxeringsvärde
Brattön			
Brattön 1:7	Kungälv	500 000	-
Brattön 1:18	Kungälv	700 000	-
Bredfjället			
Grinneröds-Holmen 1:1	Uddevalla	750 000	326 000
Brobacka			
Brobacka 1:4	Alingsås	450 000	92 000
Bua Hed			
Bua 1:68	Sotenäs	240 000	92 000
Dalslands kanal			
Skåpafors 6:6	Bengtsfors	12 000	-
Fegen			
Humlered 1:3	Svenljunga	75 000	-
Furustad			
Valsebo 1:45	Dals Ed	263 000	277 000
Grimsholmen			
Boberg 3:10	Falkenberg	517 000	1 129 000
Gårdshult			
Gårdshult 1:11	Halmstad	-	1 554 000
Gässlösa			
Gässlösa 1:7	Varberg	10 425	172 000
Hyltenäs kulle			
Sammanföring nr 125733		355 000	-
Öxnevalla-Hyltenäs 2:4	Mark		
Öxnevalla-Hyltenäs 3:6	Mark		
Härskogen			
Härskogen 1:1	Lerum	653 000	5 062 000
Rya 1:17	Härryda		

Stiftelsens fastigheter

Naturresevat/Fastigheter	Kommun	Anskaffningsvärde	Taxeringsvärde
Hördalen Vallda 25:14	Kungsbacka	1 000	176 000
Kedholmen Särö 1:482	Kungsbacka	40 000	87 000
Klippan Klippan 1:1	Härryda	335 000	-
Koljön Ängön 1:107	Orust	123 000	129 000
Kviström Kviström 1:81	Munkedal	93 000	133 000
Kynnefjäll Krokstads-Hult 1:5	Munkedal	7 000 000	2 609 000
Kälkerön Kälkerön 1:2	Tjörn	225 000	2 776 000
Lerum Lerum Skallsjö 1:20	Lerum	1 500	-
Lerum Hunstugan 1:11	Lerum	1 500	-
Lerum Hunstugan 1:12	Lerum	1 500	-
Lerum Hunstugan 1:63	Lerum	1 500	-
Lerum Skallsjö 1:21	Lerum	1 500	-
Lerum Skallsjö 4:10	Lerum	1 500	-
Lerum Östlanda 1:9	Lerum	1 500	-
Lerum Östlanda 1:23	Lerum	1 500	-
Lerum Östlanda 1:62	Lerum	1 500	-
Lerum Östlanda 1:63	Lerum	1 500	-
Lerum Östlanda 2:14	Lerum	1 500	-
Lerum Östlanda 2:17	Lerum	1 500	-
Lerum Östlanda 14:1	Lerum	1 500	-
Mölarp Mölarp 1:18	Borås	710 000	332 000

Stiftelsens fastigheter

Naturresevat/Fastigheter	Kommun	Anskaffningsvärde	Taxeringsvärde
Nabben Nabben 2:1	Mark	-	-
Näverkärr Näverkärr 1:2	Lysekil	-	4 290 000
Ramsön Ramsön 1:5 Ramsön 1:6	Stenungsund Stenungsund	1 900 000 -	2 593 000 389 000
Risveden Gunnatorp 2:23 Skäfthult 1:19	Ale Lerum	5 341 000 1 396 000	1 608 000 -
Rörö Rörö 2:160	Öckerö	1 142 315	-
Sandsjöbacka Årekärr 1:4 Hovås 57:88	Göteborg Göteborg	255 000 30 000	1 961 000
Sammanföring nr 096545 Årekärr 1:2 Årekärr 1:3 Årekärr 2:15 Årekärr 2:2 Årekärr 2:3 Årekärr 2:31	Göteborg Göteborg Göteborg Göteborg Göteborg Göteborg	65 000	1 390 000
Sammanföring nr 96755 Hovås 3:268 Hovås 3:173 Hovås 57:117 Kobbegården 6:359	Göteborg Göteborg Göteborg Göteborg	127 300	329 000
Sammanföring nr 100320 Kållerredgården 1:31 Torkelsbohög 1:32 Apelgården 1:14	Mölnadal Mölnadal Mölnadal	123 700 35 800	59 000 -

Konstnärstorpet Vallda Sandö, Kungsbacka kommun.

Stiftelsens fastigheter

Naturresevat/Fastigheter	Kommun	Anskaffningsvärde	Taxeringsvärde
Eken 1:9	Möln dal	44 000	-
Heljered 3:21	Möln dal	211 900	-
Heljered 3:22	Möln dal		-
Tällered 1:9	Möln dal	53 000	-
Varla 6:13	Kungsbacka	12 000	-
Bukärr 4:8	Kungsbacka	3 500	-
Ekenäs 3:29	Kungsbacka	32 500	77 000
Guntofta 5:1	Kungsbacka		-
Sammanföring 214052		333 700	622 000
Algusered 1:249	Kungsbacka		
Bukärr 2:111	Kungsbacka		
Bukärr 2:112	Kungsbacka		
Ekenäs 3:34	Kungsbacka		
Ekenäs 5:12	Kungsbacka		
Guntofta 1:74	Kungsbacka		
Guntofta 2:19	Kungsbacka		
Guntofta 3:7	Kungsbacka		
Höga 1:20	Kungsbacka		
Höga 1:21	Kungsbacka		
Höga 3:2	Kungsbacka		
Nötegång 1:88	Kungsbacka		
Sandsjöbacka 1:2	Kungsbacka	201 000	712 000
Skårby 6:2	Kungsbacka	300 000	1 920 000
Skarsdalen			
Kvarnviken 1:59	Bengtstors	549 500	342 000
Skolskogen			
Sonhult 1:12 (50%)	Hylte	500 000	964 000
Skårtebo			
Skårtebo 1:2	Tranemo	200 000	-
Sumpafallen		138 000	
Svartrå 1:14	Falkenberg		653 000
Svartrå 2:15	Falkenberg		-
Svartrå 2:16	Falkenberg		-
Svartrå vattenfall	Falkenberg		-

Stiftelsens fastigheter

Naturresevat/Fastigheter	Kommun	Anskaffningsvärde	Taxeringsvärde
Sammanföring nr 135299		234 000	
Svartrå 2:17	Falkenberg		
Svartrå 3:10	Falkenberg		
Svartrå 3:11	Falkenberg		
Svartrå 4:11	Falkenberg		
Svartrå 4:12	Falkenberg		
Sammanföring nr 135325		459 000	
Bössgård 1:9	Falkenberg		
Maen 1:8	Falkenberg		
Maen 1:9	Falkenberg		
Okome 1:8	Falkenberg		
Okome-Boarp 1:10	Falkenberg		
Okome-Boarp 1:12	Falkenberg		
Okome-Boarp 1:8	Falkenberg		
Okome-Tubbared 1:8	Falkenberg		
Okome-Tubbared 1:9	Falkenberg		
Ulvso 1:5	Falkenberg		
Svartedalen			
Anvik 1:3	Stenungsund	180 000	-
Tjurpannan			
Sammanföring nr 130282		435 000	-
Långeby 2:52	Tanum		
Långåker 1:19	Tanum		
Tofta			
Lycke-Tofta 1:6	Kungälv	390 000	310 000
Tångahed			
Tångahed 1:2	Vårgårda	589 545	861 000
Ulön-Dannemark			
Ulön 1:1	Tanum	230 000	-
Vallda Sandö			
Vallda 1:1	Kungsbacka	1 000	3 145 000

Stiftelsens fastigheter

Naturresevat/Fastigheter	Kommun	Anskaffningsvärde	Taxeringsvärde
Vargö			
Styrsö 1:115	Göteborg	1 000	-
Styrsö 1:73	Göteborg	296 000	
Styrsö 1:166	Göteborg		
Verleskogen			
Verle 1:39	Ale	1 991 500	176 000
Älgön			
Älgön 1:2 (50%)	Kungälv	-	1 548 500
Äskhult			
Sammanföring nr 93921		2 100 000	2 579 000
Äskhult 1:2	Kungsbacka		
Äskhult 1:4	Kungsbacka		
Äskhult 1:5	Kungsbacka		
Äskhult 1:11	Kungsbacka		
Summa		32 281 185	42 167 500

Brorivning Mölarps naturreservat, Borås kommun.

Förvaltningsberättelse

Styrelsen för Stiftelsen för Västsvenska Fritidsområden får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2021. Organisationsnummer 857201-9076.

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusentals kronor (Tkr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Allmänt om verksamheten

Stiftelsen bildades år 1962 av Göteborgs Stad och landstingen i Göteborgs och Bohus län. Stiftelsen har till ändamål att genom tillskapande och förvaltandet av en fond åt nuvarande och kommande generationer bevara för friluftslivet värdefulla strand- och strövområden, öar och holmar i Västsverige även som för den västsvenska naturen och landskapsbilden i övrigt värdefulla eller karaktäristiska områden.

Stiftelsen har sitt säte i Göteborg.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Under året har stiftelsen förvärvat 13 fastigheter av Vattenfall i naturreservaten Sävåns dalgång. Köpesumman var 19 500 kronor.

Även 2021 har varit påverkat av pandemin. Arbetsätt har förändrats och besöksstrycket har upplevts som fortsatt högre än före pandemin, även om det troligen varit något lägre än 2020.

Genom positiva beslut på statlig och regional nivå och ett ökat allmänintresse för naturvård och friluftsliv har

stiftelsens verksamhet vuxit kraftigt under året. Om-sättningen har ökat med mer än 10%. Det innebär att det genomförts mer åtgärder för både naturvård och friluftsliv än tidigare. Det ställer krav på organisationen att växa och därför har en ekonomi- och HR-chef anställts. Årets resultat på minus en miljon kronor är enligt planerad budget.

Kommunikation är ett utvecklingsområde för stiftelsen. Under året har två nya websidor lanserats, en hemsida för stiftelsen med besökarfokus och en samlingssida för regionala leder i Västsverige. En ny grafisk profil för stiftelsens verksamhet har tagits fram.

Från 2021 kan strandstädning, enligt Naturvårdsverkets bidragsbeslut som dessutom innebar en kraftig ökning av resurserna, pågå under hela året. Det är en stor vinst att kunna städa kontinuerligt och speciellt under höst- och vintermånader då mycket marint skräp flyter land. Tyvärr har de deltagande kommunerna inte kunnat städa i önskad utsträckning, delvis beroende på pandemin och delvis beroende på väderförhållanden.

Även arbetet med utveckling av leder har utvecklats genom ett utökat bidrag från Västra Götalandsregionen. Arbetet omfattar nu vandringsleder, pilgrimsleder och cykelleder i hela Västra Götaland. En helt ny led på 53 km har etablerats i Kroppefjällsområdet i södra Dalsland.

Stiftelsens målbild som etablerades 2018 har uppdaterats under andra halvåret. Den nya versionen är i stort en utveckling av de mål som togs fram för tre år sedan.

Flerårsöversikt (Tkr)	2021	2020	2019	2018
Nettoomsättning & Bidrag	76 971	67 349	61 574	55 089
Resultat efter finansiella poster	-1 042	-373	4 031	79
Soliditet (%)	39,74	41,70	43,53	27,40

Stiftelsens resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

Resultaträkning

	Not	2021	2020
Stiftelsens intäkter			
Bidrag	2	41 917 583	38 331 054
Nettoomsättning	3	35 053 279	29 018 387
Övriga rörelseintäkter		1 053 008	647 222
Summa stiftelsens intäkter		78 023 870	67 996 663
Stiftelsens kostnader			
Lämnade bidrag	4	-8 853 681	-10 975 363
Övriga externa kostnader		-50 428 604	-41 435 571
Personalkostnader	5	-19 781 232	-15 957 655
Summa stiftelsens kostnader		-79 063 517	-68 368 589
Rörelseresultat		-1 039 647	-371 926
Finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		11	0
Räntekostnader och liknande resultatposter		-2 308	-1 120
Summa finansiella poster		-2 297	-1 120
Resultat efter finansiella poster		-1 041 944	-373 046
Resultat före skatt		-1 041 944	-373 046
ÅRETS RESULTAT		-1 041 944	-373 046

Balansräkning

	Not	2021	2020
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	6	118	104
Inventarier, verktyg och installationer	7	0	0
Övriga materiella anläggningstillgångar	8	55 420	55 420
Summa materiella anläggningstillgångar		55 538	55 524
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga fordringar	9	401 963	281 750
Summa finansiella anläggningstillgångar		401 963	281 750
Summa anläggningstillgångar		457 501	337 274
Omsättningstillgångar – Varulager m m			
Förskott till leverantörer		50 491	368 779
Summa varulager		50 491	368 779
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		4 991 421	8 989 369
Övriga fordringar		2 995 829	1 466 557
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	10	2 204 076	1 788 518
Summa kortfristiga fordringar		10 191 326	12 244 444
Kassa och bank			
Kassa och bank		12 741 930	11 883 148
Summa kassa och bank		12 741 930	11 883 148
Summa omsättningstillgångar		22 983 747	24 496 371
SUMMA TILLGÅNGAR		23 441 248	24 833 645

Balansräkning

	Not	2021	2020
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital/Fritt eget kapital			
Fritt eget kapital vid räkenskapsårets början		10 357 337	10 730 383
Årets resultat		-1 041 944	-373 046
Fritt eget kapital vid räkenskapsårets slut		9 315 393	10 357 337
Summa eget kapital		9 315 393	10 357 337
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		7 023 142	8 872 431
Skatteskulder		0	3 614
Mottagna ej använda bidrag	11	4 219 961	2 231 651
Övriga skulder		736 225	818 174
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		2 146 527	2 550 438
Summa kortfristiga skulder		14 125 855	14 476 308
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		23 441 248	24 833 645

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

Materiella anläggningstillgångar

Erhållna bidrag avseende förvärv av anläggningstillgångar har minskat anskaffningsvärdet för respektive tillgång vilket innebär att ingen avskrivning sker då anskaffningsvärdet är noll. Övriga materiella anläggningstillgångar avser djur och ingen avskrivning sker.

	2021	2020
Not 2 Bidrag		
Västra Götalandsregionen	13 135 083	11 627 000
Region Halland	1 156 000	1 133 000
Göteborgsregionens kommunalförbund	3 928 000	3 850 000
EU-bidrag	7 810 688	3 589 847
Länsstyrelsen i Hallands län	4 914 981	3 382 991
Bidrag Länsstyrelsen i Västra Götalands län	97 000	348 525
Övriga bidrag	14 571 744	15 922 268
lanspråktagande av bidrag som använts för förvärv av anläggningstillgångar	-616 240	-1 522 577
Reserverade bidrag	-3 079 673	0
	41 917 583	38 331 054
Not 3 Nettoomsättning		
Uppdragsverksamhet Länsstyrelsen Västra Götaland	28 070 000	21 950 898
Uppdragsverksamhet Trafikverket	1 121 866	1 598 888
Uppdragsverksamhet Övrig	1 335 678	1 741 825
Övriga intäkter	5 245 221	3 726 775
Avgår: erhållna intäkter som använts för förvärv av anläggningstillgångar	-719 486	0
	35 053 279	29 018 386
Not 4 Lämnade bidrag		
Mottagare		
Botaniska föreningen	0	2 150
Frillesås FF	5 000	5 000
Kungsbacka kommun	120 000	160 398
Kungsälvs kommun	856 837	602 977
Lysekils kommun	493 507	470 312

Noter

	2021	2020
Onsala BK	10 000	10 000
Onsala IBK	10 000	10 000
Orust kommun	603 750	497 565
Park och Naturförv. Gbg	287 509	370 253
Sotenäs kommun	2 683 287	5 206 166
Stenungsunds kommun	145 500	223 367
Strandstädarna	50 000	50 000
Strömstad kommun	267 785	364 450
Städa Sverige	250 000	250 000
Tanums kommun	1 389 000	1 535 792
Tjörns kommun	444 506	585 317
Uddevalla kommun	94 500	105 810
Världens Vackraste Skärgård	0	-40 000
Åsa IF	10 000	10 000
Öckerö kommun	1 132 500	555 806
	8 853 681	10 975 363
Not 5 Medelantal anställda		
Antal tillsvidareanställda	25	20
Projektanställda	1	1
Antal anställda	26	21
Not 6 Byggnader och mark		
Ingående anskaffningsvärden	104	104
Inköp	719 500	0
Erhållna bidrag för köp	-719 486	
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	118	104
Utgående redovisat värde	118	104
Not 7 Inventarier, verktyg och installationer		
Ingående anskaffningsvärden	0	0
Inköp	616 240	1 522 577
Försäljningar/utrangeringar	0	0
Erhållna bidrag för inköp	-616 240	-1 522 577
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	0	0
Utgående redovisat värde	0	0

Noter

	2021	2020
Not 8 Övriga materiella anläggningstillgångar		
Ingående anskaffningsvärden	55 420	55 420
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	55 420	55 420
Utgående redovisat värde	55 420	55 420
Not 9 Andra långfristiga fordringar		
Ingående anskaffningsvärden	281 750	0
Tillkommande fordringar	513 638	281 750
Omklassificering kortfristig fordringar	-393 425	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	401 963	281 750
Utgående redovisat värde	401 963	281 750
Not 10 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		
Projekt 8 Ledutveckling		
Erhållna bidrag VGR	2 677 837	2 134 693
Upplupna bidrag från tidigare år	-1 065 321	-588 867
Övriga intäkter	725 646	356 030
Ledutveckling	-3 617 563	-3 049 000
Övriga externa kostnader	-360 711	-123 629
Personalkostnader administration	-215 645	-98 543
Kostnader som inte täcks av bidrag	552 674	303 995
	-1 303 083	-1 065 321
Övriga		
Förutbetalda kostnader	143 130	389 052
Upplupna intäkter	181 960	0
Leasingavgifter	477 854	228 775
Hyseskostnader	98 049	105 370
	900 993	723 197
Not 11 Mottagna ej nyttjade bidrag		
Skårgårdsrenhållning		
Intäkter	1 400 000	1 400 000
Upplupna/förutbetalda bidrag	320 146	0
Renhållning	-1 623 386	-931 477
Anläggning och underhåll	-15 708	-40 748
Båt-/bilkostnader	-14 002	-37 591
Tillsyn och information	-23 582	-70 038
Donationer Swish	7 532	0
Personalkostnader administration	-51 000	0
Erhållet ej nyttjat bidrag	0	320 146

Noter

	2021	2020
Projekt 4 Strandstädning NVV		
Erhållna bidrag NVV	10 968 883	12 786 960
Återbetalt för föregående år	0	-474 675
Övriga erhållna bidrag	345 459	365 150
Övriga intäkter	5 030	5 143
Ej nyttjade bidrag från tidigare år	954 134	684 029
Strandstädning	-3 050 625	-3 206 920
Bidrag till kommunerna	-7 651 232	-7 997 251
Bidrag till övriga organisationer	-335 000	-295 000
Övriga externa kostnader	-274 491	-228 418
Personalkostnader administration	-755 733	-684 884
Erhållet ej nyttjat bidrag	206 425	954 134
Projekt 4 Vinterstrandstädning NVV		
Erhållna bidrag NVV	1 131 449	3 706 941
Återbetalt för föregående år	212 713	-67 350
Ej nyttjade bidrag från tidigare år	957 371	796 450
Strandstädning	-1 221 371	-797 708
Bidrag till kommunerna	-1 080 162	-2 680 962
Erhållet ej nyttjat bidrag	0	957 371
Övriga projekt		
Erhållna bidrag Specialåtgärder friluft	5 105 000	0
Nedlagdkostnader Specialåtgärder friluft 2021	-2 641 464	0
Erhållet bidrag för båt i Fegen	250 000	0
Erhållet bidrag för toalett	200 000	0
Donation Ale Ramstorp 2:7 (3)	1 100 000	0
Erhållet ej nyttjat bidrag	4 013 536	0

Stig-Olov Tingbratt
Ordförande

Eva Carlsson
Vice ordförande

Rolf Berg

Sten Brodén

Rolf Gustavsson

Bengt Hansves

Åsa Hartzell

Henrik Martinsson

Lars-Arne Staxäng

Per Stenberg

Mikael Sternemar

Therese Stoltz

Sven Swedberg

Vår revisionsberättelse har lämnats
Göteborg april 2022

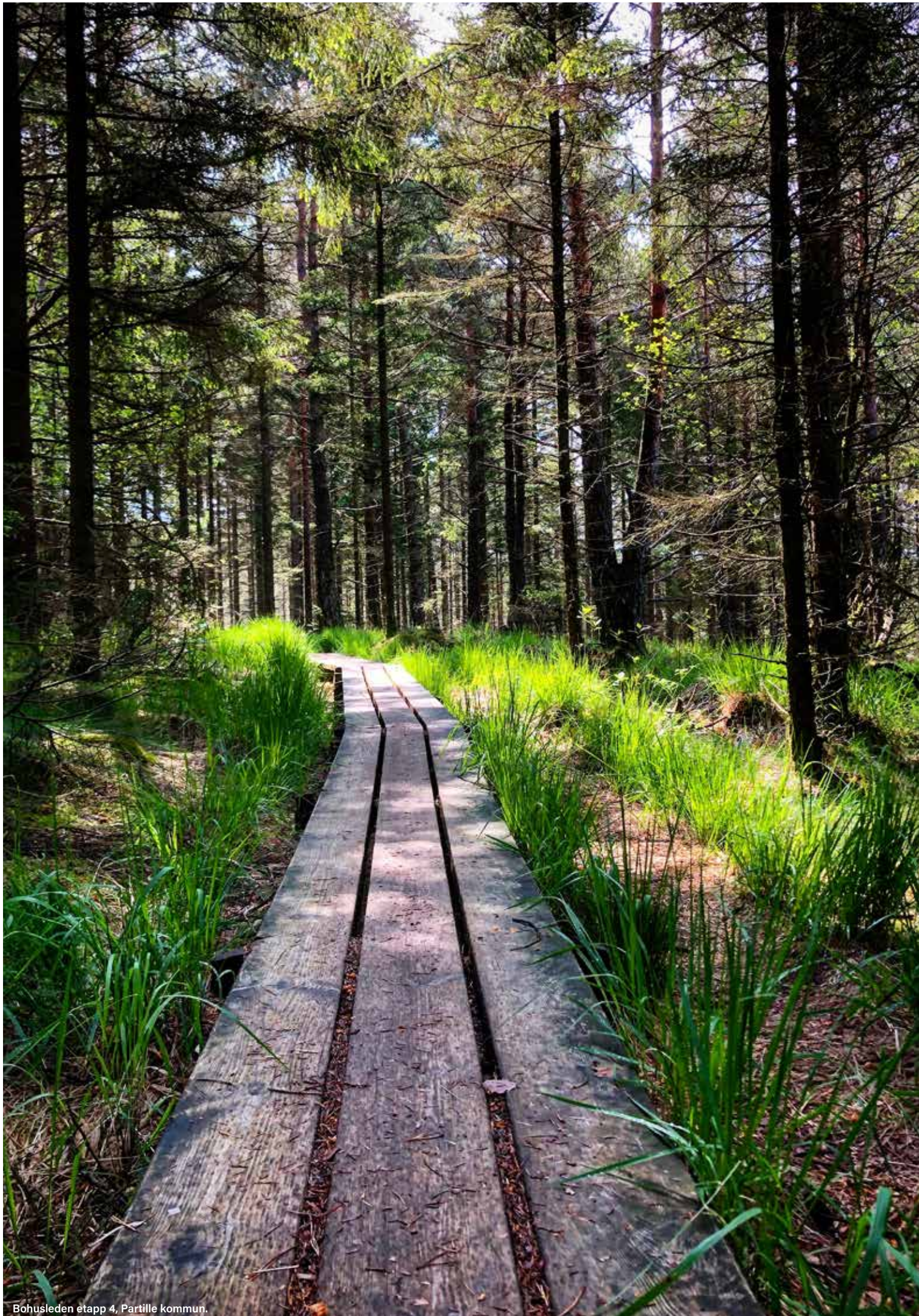
Gunilla Lönnbratt
Auktoriserad revisor PwC

Eva Kristensen
Förtroendevald revisor

Wimar Sundeen
Förtroendevald revisor

Peter Wesley
Förtroendevald revisor

Bohusleden etapp 4, Partille kommun.

Revisionsberättelse

Till styrelsen i Stiftelsen för
Västsvenska Fritidsområden, org.nr 857201-9076

Rapport om årsredovisningen Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Stiftelsen för Västsvenska Fritidsområden för år 2021. Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2021 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *De förtroendevalda revisorernas ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Annan information består även av Verksamhetsberättelsen för 2021. Det är styrelsen som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information. I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informa-

tionen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter. Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om beslut har fattats om att avveckla verksamheten.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Revisionsberättelse

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen.

Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.

utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har utfört en revision enligt stiftelselagen och därmed enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av stiftelsens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Stiftelsen för Västsvenska Fritidsområden för år 2021. Enligt vår uppfattning har styrelseledamöterna inte handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorernas ansvar. Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Revisionsberättelse

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförordnandet.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen eller om det finns skäl för entledigande, eller
- på något annat sätt handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsd i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

Som en del av en revision enligt god revisionsd i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av

förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande.

Göteborg april 2022

Gunilla Lönnbratt
Auktoriserad revisor PwC

Eva Kristensson
Förtroendevald revisor

Wimar Sundeen
Förtroendevald revisor

Peter Wesley
Förtroendevald revisor

Tryck: Billes Tryckeri – miljöcertifierade
enligt Svanen, FSC, PEFC och ISO 14001

Papper: Omslag MultiArt Matt 250 g
Inlaga MultiArt Matt 130 g
EU Ecolabel FSC®

Produktion: Väst kuststiftelsen © 2022

Foto: Väst kuststiftelsen där inget annat anges.

Omslagets framsida: Hållö fyr, Sotenäs kommun

Omslagets insidor: Smälteryds reservat, Marks kommun
Bohus Malmön, Sotenäs kommun

Omslagets baksida: Kuststigen Bohus Malmön, Sotenäs kommun

Väst kuststiftelsen

Seminariegatan 1 F · 413 13 Göteborg

Telefon 031 - 40 29 81

www.vastkuststiftelsen.se · post@vastkuststiftelsen.se